

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ing. Viery Horčicové a soudců JUDr. Jaromíra Klepše a JUDr. Vladimíra Gabriela Navrátila v právní věci

žalobkyně: **H - Agrana s.r.o., IČO: 26032104**
sídlem Husova tř. 684/21, České Budějovice
zastoupená JUDr. Petrem Neubauerem, advokátem
sídlem Na Sadech 4/3, České Budějovice

proti

žalovanému: **Ministerstvo životního prostředí**
sídlem Vršovická 1442/65, Praha 10

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 5. 2019, č. j. MZP/2019/510/669

takto:

- I. Žaloba se zamítá.**
- II. Žalobce nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému se náhrada nákladů nepřiznává.**

Odůvodnění:

I. Předmět sporu

1. Žalobkyně se domáhá zrušení rozhodnutí Ministerstva životního prostředí ze dne 27. 5. 2019, č. j. MZP/2019/510/669 (dále jen „*napadené rozhodnutí*“), kterým žalovaný zamítl odvolání žalobkyně proti rozhodnutí České inspekce životního prostředí, oblastního inspektorátu České Budějovice (dále jen „*správní orgán I. stupně*“) ze dne 13. 2. 2019, č. j. ČIŽP/42/2019/120 (dále jen „*prvostupňové rozhodnutí*“) a toto rozhodnutí potvrdil. Alternativně se žalobkyně domáhala upuštění od trestu či snížení uloženého trestu.
2. Prvostupňovým rozhodnutím správní orgán I. stupně shledal žalobkyni vinnou tím, že v době od října 2017 do května 2018 neprovedla včas a dostatečnou asanaci 9 732 stromů smrku o objemu cca 4 194 m³ kůrovcového dříví napadeného kalamitními škůdci lýkožroutem smrkovým a lýkožroutem lesklým, a to na lesních pozemcích parc. č. 2752/1, 2752/2, 2752/7, 2752/9 a 2752/13 v k. ú. Červený Újezdec, parc. č. 726 v k. ú. Hosín a parc. č. 150 a 152/1 v k. ú. Borek u Českých Budějovic, a že v době od července 2018 do srpna 2018 neprovedla včas a dostatečnou asanaci 614 stromů smrku o objemu cca 161 m³ kůrovcového dříví napadeného kalamitnímu škůdci lýkožroutem smrkovým a lýkožroutem lesklým na lesních pozemcích parc. č. 2752/1 a 2752/2 v k. ú. Červený Újezdec a parc. č. 150 a 152/1 v k. ú. Borek u Českých Budějovic, čímž umožnila dokončení vývoje nové generace kalamitních škůdců na napadených stromech, opuštění těchto napadených stromů brouky a jejich další rozšíření do okolních lesních porostů ve svém vlastnictví i vlastnictví jiných osob, následně došlo k ohrožení dalších stromů kůrovci, kácení těchto napadených stromů, kdy vzniknou nové holiny, či dojde k prořezávání lesních porostů, snížení jejich zakmenění, snížení jejich mechanické stability následkem jejich otevření působení bořivých větrů a snížení jejich stability vůči škodlivým abiotickým činitelům jako jsou vítr, mokřý sníh, příp. námraza, teplotní a srážkové extrémy. Tímto ohrožujícím jednáním (nedostatečným a nevhodným konáním) vůči životnímu prostředí naplnila skutkovou podstatu podle § 4 odst. 1 písm. c) zákona č. 282/1991 Sb., o České inspekci životního prostředí a její působnosti v ochraně lesa, v rozhodném znění (dále jen „*zákon o ČIŽP*“) a za tento přestupek jí správní orgán I. stupně uložil pokutu ve výši 4 000 000 Kč podle § 5 zákona o ČIŽP a dále povinnost k náhradě nákladů řízení paušální částkou ve výši 1 000 Kč podle § 95 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, v rozhodném znění (dále jen „*PřesZ*“).

II. Napadené rozhodnutí

3. V napadeném rozhodnutí žalovaný uvedl, že správní orgán I. stupně provedl kontrolu ve smyslu zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole, v rozhodném znění (dále jen „*zákon o kontrole*“), v jejímž rámci přistoupil ke kontrolám na lesních pozemcích ve vlastnictví žalobkyně ve dnech 14. 6. 2018, 26. 6. 2018, 11. 9. 2018 a 20. 9. 2018. Výsledný protokol o kontrole ze dne 25. 10. 2018 obsahoval soupis neasanovaného kůrovcového dříví s ukončeným vývojem kůrovců ve dvou tabulkách za červen a za září 2018, přičemž šlo o stromy, které již měly opadané jehličí, odloupanou nebo odlupující se kůru z podkorunové části kmene a v opadané kůře byly patrné pozerky s výletovými otvory. Podle kontrolního orgánu tak neprovedení včasné a účinné asanace kůrovcového dříví vedlo k úplnému dokončení vývoje lýkožrouta smrkového a lýkožrouta lesklého a jejich rozšíření do okolních lesních porostů. Žalobkyně proti protokolu o kontrole nepodala žádné námítky.
4. Žalovaný neshledal žádnou vadu v tom, že kontrolní orgán požádal při provádění kontroly o součinnost Ústav pro hospodářskou úpravu lesů Brandýs nad Labem (dále jen „*Ústav*“), neboť jím v zájmu státu pořizované podklady přispěly k řádnému zjištění skutkového stavu věci. Není pravdou, že kontrolní a správní orgán I. stupně pouze převzal závěry šetření Ústavu; zpráva Ústavu ze dne 31. 5. 2018 sice byla podkladem řízení o přestupku, ale dalším podkladem byl i lesní hospodářský plán a zástupce žalobkyně stanovený objem kůrovcového dříví na místě odsouhlasil. Žalobkyně byla o podkladech od Ústavu a způsobu jejich využití informována a nevniesla proti

nim žádné námitky, a proto není důvodná námitka, že žalobkyni bylo odepřeno právo vznášet námitky proti kontrolním zjištěním třetích osob.

5. Žalovaný poukázal na povinnost vlastníka lesa provádět opatření k předcházení a zabránění působení škodlivých činitelů na les podle § 32 odst. 1 písm. b) a na povinnost činit bezodkladná opatření k odstranění a zmírnění následků mimořádných okolností a nepředvídaných škod v lese podle § 32 odst. 2 zákona č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně některých zákonů, v rozhodném znění (dále jen „*lesní zákon*“), přičemž mezi škodlivé činitele patří i živočišní škůdci, včetně kůrovce /§ 2 písm. g) lesního zákona ve spojení s vyhláškou č. 101/1996 Sb., kterou se stanoví podrobnosti o opatřeních k ochraně lesa a vzor služebního odznaku a vzor průkazu lesní stráže, v rozhodném znění – dále jen „*vyhláška č. 101/1996 Sb.*“/ a postup při ochraně lesa /§ 2 písm. e) lesního zákona/ před hmyzími škůdci zahrnuje podle § 4 odst. 1 vyhlášky č. 101/1996 Sb. aktivní vyhledávání stromů aktuálně napadených a dosud neopuštěných a jejich včasná a účinná asanace. Žalovaný doplnil, že za včasnou a účinnou asanaci se považuje úkon, kterým se zamezí, aby lýkožrout v kůrovcovém dříví dokončil svůj vývoj nebo toto dříví opustil a napadl další stromy. Podle vyhlášky č. 101/1996 Sb. se za včasnou a účinnou asanaci nepovažuje pouhý odvoz kůrovcového dříví. Žalovaný dále podotkl, že podle vyhlášky č. 101/1996 Sb. se kůrovcovým dřívím rozumí stromy, vyrobené dříví, odpad a zbytky dřeva po těžbě, které jsou napadeny lýkožrouty a umožňují jim dokončit vývoj až do stadia brouka. Za kůrovcové stromy jsou považovány dosud živé, lýkožrouty aktuálně napadené stromy a kůrovcovými soušemi jsou myšleny suché stromy lýkožroutem již zcela opuštěné.
6. Žalovaný dále shrnul skutková zjištění správního orgánu I. stupně a konstatoval, že podklady byly ve smyslu § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v rozhodném znění (dále jen „*správní řád*“) dostatečné pro řádné zjištění skutkového stavu věci, o němž nejsou pochybnosti, a že žalobkyně zjištěný rozsah protiprávního jednání nijak nerozporovala v rámci kontroly či přestupkového řízení.
7. K námitce, že měl být skutek projednán ve společném řízení s přestupkem, za který byla žalobkyně potrestána příkazem ze dne 3. 1. 2018, č. j. ČÍŽP/42/2018/66 (dále jen „*příkaz z 3. 1. 2018*“) a že správní orgán I. stupně neurčil přesně, kdy společnost vytvořila podmínky pro působení škodlivých činitelů, žalovaný uvedl, že k naplnění skutkové podstaty přestupku podle § 4 odst. 1 písm. c) zákona o ČÍŽP může dojít teprve poté, kdy dospělci kůrovců vylétnou z kůrovcového dříví a rozšíří se do okolních lesních porostů, k čemuž dochází až v jarním období následujícího roku. Příkazem z 3. 1. 2018 byla žalobkyně potrestána za shodný přestupek, kdy kůrovci vylétli a napadli další stromy ještě v období srpna až září 2017 a tehdejší protiprávní stav tedy musel nastat nejpozději do 30. 9. 2017 a správní orgán I. stupně jej zjistil kontrolou dne 24. 10. 2017. V nyní řešeném případě však protiprávní stav nastal podle žalovaného poté, co žalobkyně v říjnu 2017 až květnu 2018 a v červenci až srpnu 2018 neprováděla důsledně včasné zpracování a asanaci kůrovcového dříví, kůrovci následně vylétli a rozšířili se do okolních lesních porostů. K naplnění skutkové podstaty v nynější věci podle žalovaného došlo až v jarním období roku 2018, neboť až tehdy mohli zimující dospělí brouci vylétnout. Řízení o přestupku řešeném příkazem z 3. 1. 2018 bylo zahájeno vydáním příkazu, ke spáchání nyní řešeného přestupku tak podle žalovaného došlo až po zahájení předcházejícího řízení, a proto nebylo možné přestupky projednat ve společném řízení podle § 88 PřesZ a sankcionovat podle § 41 PřesZ.
8. Podle žalovaného není z povahy věci možné přesné určení dne, kdy došlo k vytvoření podmínek pro šíření škodlivých činitelů, a tím k ohrožení životního prostředí v lesích. Za počátek vzniku protiprávního jednání lze podle žalovaného považovat druhou polovinu dubna 2018, neboť kůrovci museli z kůrovcových stromů vylétnout nejdříve v této době. Žalovaný uvedl, že žalobkyni není kladeno za vinu neprovádění asanace kůrovcového dříví v období podzimu 2017 až jara 2018, ale následky, které tímto opomenutím vznikly na jaře 2018.

9. Žalobkyni nebylo podle žalovaného vytýkáno ani to, že by nepostupovala v souladu s rozhodnutím Magistrátu města České Budějovice ze dne 19. 6. 2018, sp. zn. OOZP/7530/2018 Mrš (dále jen „*rozhodnutí magistrátu*“). Žalobkyně jsou však kladeny za vinu následky vzniklé vylétnutím kůrovců z včas neasanovaných kůrovcových stromů, přičemž důkazem o neprovádění opatření uložených podle § 32 odst. 1 písm. b) lesního zákona včas a důsledně je přítomnost kůrovcových souší v předmětných porostních skupinách. Podle žalovaného bylo prokázáno, že žalobkyně důsledně neplnila povinnosti, které jí ukládá lesní zákon (tj. neprovedla řádně včasné zpracování a asanaci celkem 10 346 ks kůrovcových stromů o objemu cca 4 355 m³ před dokončením vývoje kůrovců), čímž umožnila kůrovcům dokončit vývoj, vylétnout do okolních lesních porostů a napadnout další stromy. Následky (vytvoření podmínek pro působení škodlivých biotických a abiotických činitelů) vzniklé nesprávným postupem žalobkyně ohrožily životní prostředí v lesích a došlo tím k naplnění skutkové podstaty přestupku podle § 4 odst. 1 písm. c) zákona o ČIŽP. Správní orgán I. stupně řádně vymezil vytýkaný skutek místně (výčtem porostních skupin a lesních pozemků), rozsahem (objemem neasanovaného kůrovcového dříví) i časově.
10. Vzhledem k tomu, že příkaz z 3. 1. 2018 nabyl právní moci dne 26. 1. 2018 a za počátek vzniku protiprávního jednání žalobkyně lze považovat až druhou polovinu dubna 2018, byl druhý přestupek spáchán až po nabytí právní moci příkazu z 3. 1. 2018 a současně do 12 měsíců ode dne nabytí právní moci. Podmínky pro použití přísnější sazby v případě opakovaného spáchání přestupku tak byly podle žalovaného splněny.
11. Žalobkyni nebylo vytýkáno ani ponechání kůrovcových souší v porostech, neboť ty nepředstavují z hlediska šíření kůrovce žádné riziko, ale množství kůrovcových souší je ukazatelem rozsáhlosti vytýkaného jednání, a proto je vhodné k určení závažnosti protiprávního jednání. Z podkladů nevyplývá, že by žalobkyně vyvíjela maximální možné úsilí k zabránění šíření kůrovců, žalobkyně byla správním orgánem I. stupně k 30. 11. 2017 upozorněna na velké množství kůrovcového dříví, měla tudíž důsledně provádět vyhledávání a asanaci kůrovcových stromů a na jaře 2018 včas a v náležitém množství instalovat obranná opatření. Z vývoje počasí v zimě 2017/2018 a počátkem roku 2018 bylo podle žalovaného zřejmé, že aktivita kůrovce může nastat dřív, a proto měla žalobkyně začít s přípravou obranných opatření včas. Položení otrávených lapáků a instalaci lapačů nepovažoval žalovaný za včasnou. Žalovaný měl za to, že žalobkyně nevyužila všechny dostupné a v praxi využívané metody provádění asanace. Zajištění potřebného množství techniky, pracovníků a odbytových kapacit je sice problematické, avšak odkaz na tuto nepříznivou situaci nezbavuje žalobkyni odpovědnost za protiprávní stav. Vzhledem k dlouhodobosti problému si žalobkyně měla kapacit zajistit s předstihem. Tvrzení o zaměstnání Ing. R. na plný úvazek a dalších osob se zkušenostmi v lesnictví jsou obecná a podle žalovaného nerelevantní.
12. Z hlediska následků žalovaný poukázal na to, že podle monitoringu Ústavu ke dni 15. 10. 2018 v lokalitě Mojského lesa a okolí vyplývá poškození 30 % výměry smrkových porostů a přímo v lokalitě Mojský les činí poškození 99 %. Žalovaný nepřisvědčil tomu, že by nebyl dostatečně zohledněn vliv počasí na rozšíření kůrovce, neboť počasí v Jihočeském kraji nebylo od jiných regionů v ČR výrazně odlišné, klimatické podmínky v uplynulých letech jsou pro kůrovce ideální, avšak shodné s většinou geograficky srovnatelných lokalit. Žalobkyně navíc neuvěděla, co konkrétně by mělo z dat meteorologické stanice v Českých Budějovicích vyplynout. Žalovaný poukázal na to, že podle Zpravodaje ochrany lesa 2018 patří mezi hlavní příčiny kůrovcové kalamity i podcenění situace v předchozích letech a vysoká míra pozdního zpracování kůrovcové hmoty. V současnosti byl navíc pro vlastníky lesů dostupný široký informační i poradenský servis v tisku, na internetu i prostřednictvím Lesní ochranné služby, zajišťované žalovaným. Žalovaný měl za to, že výstavbou dálnice D3 ve dvou relevantních úsecích nemohly být ovlivněny vlhkostní poměry v lesních porostech, ani přítokové a odtokové poměry povrchových vod natolik významně, aby přímo způsobily šíření kalamitních druhů kůrovců. Žalovaný jako příliš obecnou posoudil námitku uzavření některých dříve běžně používaných cest v lesích v důsledku stavby dálnice D3, žalobkyně neuvěděla žádnou konkrétní cestu, a proto žalovaný ani nevyžádal vyjádření silničních úřadů a

uzavírce komunikací. Lesní majetek žalobkyně byl podle žalovaného dobře dostupný ze všech stran a používání jiných cest s případným prodloužením doby jízdy nemohlo mít na zásadní dopad.

13. Správní orgán I. stupně stanovil pokutu v dolní polovině zákonné sazby, opakované porušení vyžaduje podle žalovaného přísnější postih a výši pokuty nelze dovést pouhým matematickým výpočtem, neboť je třeba přihlídnout k dalším okolnostem, tj. že žalobkyně byla na vážnost situace a přítomnost kůrovcového dříví upozorněna, rozsah napadení lesních porostů nemá v rámci kraje obdoby a oproti případu řešenému příkazem z 3. 1. 2018 již došlo k ohrožení zájmů i jiných vlastníků lesa. Žalobkyně neuvedla žádné konkrétní údaje o svých majetkových poměrech, vedle lesních pozemků žalobkyně vlastní i rybník a zemědělskou půdu, její základní kapitál činí 50 mil. Kč, základní kapitál jejího jediného společníka činí 300 mil. Kč, při průměrné prodejní ceně 700 Kč/m³ a žalobkyní uvedeného vytěžení 40 000 m³ od července do srpna 2018 by žalobkyně utržila 28 mil. Kč a po odečtení nákladů na těžbu by jí zbyla částka 14 mil. Kč. Pokud má uložená sankce splnit cíl prevence, nesmí se pachatelé protiprávní jednání vyplatit. Předmětné lesy jsou lesy zvláštního určení – příměstské a nacházející se v ochranném pásmu vodního zdroje II. stupně – a tak existuje celospolečenský zájem na jejich zachování. Závažnost jednání žalobkyně byla podle žalovaného vysoká. Předmětem podnikání žalobkyně je zemědělská činnost, je tak opodstatněné na žalobkyni klást zvýšené požadavky a žalobkyně si měla být svých povinností vědoma. S ohledem na výše uvedené žalovaný nepřisvědčil tomu, že by výše pokuty byla likvidační, nepřiměřená či že by se jednalo o případ exemplárního potrestání.

III. Žaloba

14. Žalobkyně uvedla, že se žalovaný nevypořádal s její odvolací námitkou, ve které žalobkyně tvrdila, že v období od října 2017 do května 2018 a od července 2018 do srpna 2018 vytěžila na předmětných pozemcích cca 40 000 m³ kůrovcového dřeva, vynaložila na to částku 14 mil. Kč, v období let 2016-2018 vytěžila na předmětných pozemcích celkem 90 000 m³ kůrovcového dřeva za náklady více než 37 mil. Kč a vedle mechanické těžby prováděla i chemické postřiky (v letech 2017 a 2018 za nákup vynaložila více než 250 000 Kč) a v letech 2016 a 2017 instalovala i 38 ks otrávených lapáků a v roce 2018 dokonce 65 lapačů, a že v předmětné době bylo obtížné zajistit harvestory a pracovníky, když se v roce 2018 jednalo o nejhorší kůrovcovou kalamitu v historii českých zemí. I kdyby tato opatření byla shledána za nedostatečná, správní orgány měly podle žalobkyně přihlídnout k tomuto úsilí při posouzení závažnosti přestupku a výše pokuty, což neučinily. Podle žalobkyně není závažnost dána pouze množstvím neasanovaného kůrovcového dřeva, aniž by správní orgány přihlídkly k úsilí žalobkyně, která na asanaci vynaložila desítky milionů korun. Správní orgány tak vůbec nezajímá činnost vlastníka lesa, ale pouze zda nastal závadný stav, v takové situaci může být pro některé vlastníky lesa ekonomicky výhodnější podstoupit riziko uložení pokuty, spíše než vynakládat desítky milionů korun na asanaci lesů.
15. Žalobkyně odmítla, že by bylo vhodné poměrování závažnosti skutku množstvím kůrovcem opuštěného dříví. Žalobkyně totiž postupovala v souladu s rozhodnutím magistrátu, kterým Magistrát města České Budějovic nařídil žalobkyni podle § 32 odst. 2 písm. b) lesního zákona, aby netěžila sterilní souše, což odpovídá názoru, že ty již nepředstavují žádné nebezpečí. Podle § 4 odst. 1 písm. c) zákona o ČIŽP je sankcionováno vytvoření podmínek pro působení škodlivých biotických a abiotických činitelů, a proto nelze odpovědnost za přestupek založit toliko na tom, že se v lese vyskytují sterilní souše. Správní orgány měly podle žalobkyně při kontrole zkoumat stromy s aktivní přítomností kůrovce, a nikoliv stromy bez kůrovce; pak by zjistily, že žalobkyně provedla asanaci správně, neboť výskyt stojících souší, a nikoliv stromů s aktivním kůrovcem, svědčí o účinné a dostatečné asanaci. V souladu s rozhodnutím magistrátu žalobkyně prioritně asanovala stromy s aktivním kůrovcem a odložila těžbu souší. Žalobkyně měla za to, že je absurdní a v rozporu s požadavkem rovnosti, aby vlastníci lesů, kteří provádějí asanaci dle názorů odborníků a právních aktů vydávaných státními orgány, byli sankcionováni přísnějšími postihy, než ti, kteří prioritně vytěží sterilní souše. Zjištění množství kůrovcových souší k 22. 5. 2018, aniž by byl zjištěn stav kůrovcových souší na daném místě k datům minulým, znamená, že žalobkyně mohla být

sankcionována i za již promlčená jednání, neboť vznik těchto konkrétních souší v důsledku jednání žalobkyně v době uvedené ve skutkové větě prvostupňového rozhodnutí je pouhou domněnkou správních orgánů, neboť nelze spolehlivě vyloučit, že souše nebyly přítomny již v okamžiku, kdy by závadné jednání žalobkyně nemohlo být již projednáno z důvodu promlčení. V takové situaci měly správní orgány buď doplnit skutková zjištění v tom smyslu, že k výskytu všech 10 346 ks stromů smrku došlo v důsledku jednání žalobkyně, které mělo být uskutečněno v době, kdy lze přestupek ještě projednat a odpovědnost nezanikla plynutím času, nebo měly zastavit řízení podle zásady *in dubio pro reo*.

16. Žalobkyně měla za to, že správní orgány nepřipustně vycházely z plochové tabulky, kterou jim předložil Ústav, neboť správní orgány nemohou pro svá skutková zjištění přebírat výsledky kontrolních zjištění třetích osob. Skutková zjištění si musí správní orgán učinit sám, jinak je žalobkyni odepřeno právo vznášet námitky proti kontrolním zjištěním třetí osoby, které by při kontrole v režimu zákona o kontrole měla. Z odůvodnění rozhodnutí nevyplývá, jak Ústav při zjišťování rozsahu poškození lesů postupoval, není zde uvedena žádná objektivně přezkoumatelná metodika, jak byl určen rozsah poškození, a zjištění Ústavu jsou proto nepřezkoumatelná. Nemístná je poznámka, že zástupce žalobkyně stanovený objem kůrovcového dřeva na místě odsouhlasil, neboť je podle § 50 odst. 3 správního řádu povinností správního orgánu i bez návrhu zjistit všechny rozhodné okolnosti, a proto se nemůže této povinnosti zprostit poukazem na údajný souhlas žalobkyně.
17. Žalovaný podle žalobkyně bagatelizoval námitky týkající se dalších vlivů, které způsobily významné rozšíření kůrovce v oblasti Mojského lesa. Žalobkyně poukázala na to, že vývoj a šíření kůrovce jsou závislé na počasí a klimatu, a uvedla, že v 8 z 10 měsíců, ve kterých se měla dopouštět závadného jednání, byla v Jihočeském kraji teplota vyšší, než kolik činil dlouhodobý normál teploty vzduchu, a že úhrn srážek v relevantních měsících činil v průměru pouze 81,9 % oproti normálu za období let 1981-2010, zejm. v únoru, březnu, dubnu, červenci a srpnu 2018 se Jihočeský kraj potýkal s extrémním nedostatkem srážek. Jihočeský kraj tak byl proti průměru teplejší a sušší a ještě přesnější data by bylo možné získat z meteorologické stanice v Českých Budějovicích, což žalobkyně žalovanému navrhla, avšak žalovaný na tuto povinnost nedůvodně rezignoval. Podle žalobkyně bylo zřejmé, co tímto důkazním návrhem žalobkyně sledovala, a vzhledem k obecně uznávanému názoru, že úhrn srážek a teplota ovlivňují vývoj kůrovce v lesích, byl důkazní návrh legitimní. Žalovaný podle žalobkyně námitky ohledně klimatických podmínek nevypořádal, neboť je nepochopil, což vyplývá z toho, že se žalovaný zabýval srovnáním klimatických podmínek mezi různými regiony v ČR.
18. Žalobkyně je sankcionována za to, že nedokázala předem odhadnout vývoj počasí, neboť jí žalovaný klade k tíži, že nezačala s asanačními opatřeními v roce 2018 dříve, avšak vývoj počasí nedokázou odhadnout se 100% jistotou ani meteorologové. Na webu ČHMÚ je uvedeno, že úspěšnost dlouhodobé předpovědi (měsíčního výhledu) se pohybuje u teplot kolem 75 % a u srážek kolem 65 %, tj. měsíční výhled je poměrně nejistý. Žalobkyně proto nemohla vědět, že zima 2017/2018 bude mírná, a tudíž kůrovec započne s aktivitou dříve. Nelze jí proto klást k tíži, že započala s asanačními opatřeními v obvyklém období.
19. Žalovaný podle žalobkyně nepřipustně bagatelizoval její námitky týkající se dotčení území výstavbou dvou úseků dálnice D3. Žalovaný uznal, že vlhkostní poměry v lesních porostech, přítokové i odtokové poměry povrchových vod byly narušeny, ale ne tak významně, aby přímo způsobily šíření kůrovce. S tím žalobkyně nesouhlasila, neboť „od stolu“ nelze určit, zda narušení mohlo mít vliv na šíření kůrovce, tím je nutné se blíže zabývat. Správní orgány si měly zajistit vyjádření od znalce – hydrologa. Podle žalobkyně žalovaný nesprávně odmítl navržený důkaz vyjádřením příslušného silničního úřadu o uzavírce komunikací v lesích v k. ú Červený Újezdec, Hosín a Borek u Českých Budějovic v době výstavby dálnice z důvodu přílišné obecnosti. Žalobkyně nebyla povinna uvádět konkrétní cesty, které byly uzavřeny, ani není možné, aby si je zapamatovala. Proto žalobkyně navrhla předmětný důkaz a správní orgány byly dle § 50 odst. 3

správního řádu povinný důkaznímu návrhu vyhovět. Bez dokazování nelze podle žalobkyně přisvědčit domněnce, že její lesy byly dobře dostupné ze všech stran. Tyto vlivy měl žalovaný zohlednit při zvažování závažnosti přestupku.

20. Žalobkyně měla za to, že nebyly naplněny podmínky pro použití § 5 zákona o ČIŽP. Žalobkyně měla dle prvostupňového rozhodnutí spáchat závadné jednání od října 2017 do května 2018 a v červenci a srpnu 2018, a tedy z významné části v době předcházející nabytí právní moci i vydání příkazu z 3. 1. 2018, který nabyl právní moci dne 26. 1. 2018. Z prvostupňového rozhodnutí podle žalobkyně nevyplývá, kdy mělo dojít fakticky ke spáchání přestupku, a proto správní orgány měly v souladu se zásadou *in dubio pro reo* určit, že k vytvoření podmínek pro působení škodlivých činitelů došlo před právní mocí příkazu z 3. 1. 2018, a tedy že nebyl důvod pro aplikaci § 5 zákona o ČIŽP. Namísto toho žalovaný vyložil § 4 odst. 1 písm. zákona o ČIŽP tak, že k vytvoření podmínek dochází teprve poté, co dospělci kůrovce z kůrovcového dříví vylétnou a rozšíří se do okolních porostů, k čemuž mělo dojít až v jarním období roku 2018, byť s výjimkami. Správní orgán I. stupně však sám připustil, že některá část z dospělých brouků mohla vylétnout v době ještě před vydáním příkazu z 3. 1. 2018, konkrétně v období října až prosince 2017, což mělo žalovaného vést k odmítnutí aplikace § 5 zákona o ČIŽP.
21. Žalovaný podle žalobkyně chybně interpretoval § 4 odst. 1 písm. c) zákona o ČIŽP, neboť k vytvoření podmínek pro působení škodlivých biotických a abiotických činitelů dochází už tím, že nejsou dostatečně prováděna asanační opatření, nikoliv až okamžikem výletu dospělých jedinců kůrovce. Nedostatečné provádění asanačních opatření přitom podle správního orgánu I. stupně částečně spadá i do období před vydáním příkazu z 3. 1. 2018 a částečně to přiznává i žalovaný. Podle žalobkyně je patrné, že vytvoření podmínek ve smyslu § 4 odst. 1 písm. c) zákona o ČIŽP je dlouhodobější proces, a proto jde o pokračující přestupek. Žalovaný se opravou úvah správního orgánu I. stupně snažil zakrýt pochybení. Podle logiky správních orgánů žalobkyně nemohla být postižena za nedostatečnou asanaci v měsících července až srpnu 2018, neboť brouci usazení na těchto stromech, kteří nestihli dosud vylétnout, měli vylétnout až následující rok na jaře, a teprve tehdy naplnit skutkovou podstatu přestupku podle § 4 odst. 1 písm. c) zákona o ČIŽP, avšak žalobkyně byla sankcionována prvostupňovým rozhodnutím již ze dne 13. 2. 2019.
22. Žalobkyně poukázala na to, že kdyby první „trestající“ rozhodnutí nabylo právní moci např. dne 31. 3. 2018 a kůrovci by hypoteticky vyletěli dne 1. 4. 2018, podle žalovaného by se jednalo o opakované spáchání ve smyslu § 5 zákona o ČIŽP, ačkoliv je jasné, že k závadnému jednání muselo dojít před nabytím právní moci hypotetického „trestajícího“ rozhodnutí. Podle žalobkyně není možné, aby byl vlastník lesa trestán přísněji za jednání, která činil dříve, než nabylo právní moci předcházející rozhodnutí o vině a trestu. Shodná logika platí i v posuzovaném případě, a proto není přiléhavé vztahovat okamžik spáchání přestupku k okamžiku výletu kůrovců po zimě ze stromu. Žalobkyně je navíc sankcionována přísněji za to, že se nebránila proti příkazu z 3. 1. 2018, neboť kdyby se bránila, rozhodnutí by nenabylo právní moci dříve, než by v roce 2018 vylétl kůrovec ze stromů, a pokuta v nynějším případě by tak byla uložena pouze podle § 4 zákona o ČIŽP.
23. Žalobkyně měla za to, že správní orgány chybně neprojednaly věc ve společném řízení podle § 88 PřesZ. Žalobkyně podle výroku prvostupňového rozhodnutí měla dostatečně provádět asanaci mj. v období od října 2017 do prosince 2017, a tak byly splněny podmínky pro obligatorní vedení společného řízení s řízením, ve kterém bylo rozhodnuto příkazem z 3. 1. 2018. Nedůvodná prodleva spočívající v tom, že se správní orgán I. stupně dozvěděl o spáchání přestupku až v červnu 2018, nemůže jít k tíži žalobkyně. Toto nelze překlenout tím, že žalobkyně neměla provádět dostatečnou asanaci až do května 2018, neboť pro takové tvrzení chybí skutková zjištění, která se datují až od první kontroly v červnu 2018. Toto procesní pochybení negativně ovlivnilo výrok o trestu, neboť žalobkyni měl být uložen jeden trest za více přestupků podle § 41 PřesZ, v důsledku toho je porušena i zásada rovnosti mezi žalobkyní a jinými subjekty, u nichž správní orgán přestupek včas odhalil a poté projednal ve společném řízení.

24. I kdyby všechny ostatní žalobní body byly nedůvodné, žalobkyně měla za to, že výše pokuty nebyla přiměřená. Za totožný přestupek jí byla příkazem z 3. 1. 2018 uložena pokuta ve výši 60 000 Kč, množství dřevní hmoty s nedostatečně provedenou asanací bylo cca 10x větší v nynějším případě, a proto by se pokuta měla pohybovat na úrovni 600 000 Kč. Výše pokuty musí být podle žalobkyně i předvídatelná a neměla by extrémně vybočovat z mezí správního uvážení. Správní orgány nemohly podle žalobkyně přistoupit k uložení vyšší pokuty jen z důvodu opakovaného porušení povinností, neboť to je zahrnuto již v aplikaci § 5 zákona o ČIŽP. Ke znaku opakování však správní orgány přihledly při aplikaci § 5 zákona o ČIŽP i při určení výše trestu, což je v rozporu se zásadou zákazu dvojího přičítání. Vzhledem k maximálnímu možnému úsilí žalobkyně k zabránění šíření kůrovce a k dalším výše popsaným vlivům je třeba podle žalobkyně dospět k závěru, že pokuta je nezákonná, ale i zjevně nepřiměřená, neboť okolnosti vylučují uložení pokuty ve výši 4 mil. Kč. Podle žalobkyně nebylo možné rozhodnout o její vině, aniž by takové rozhodnutí bylo vadné, a proto bylo nutné přestupkové řízení zastavit. Žalobkyně doplnila, že její odpovědnost za přestupek mohla již dávno zaniknout, neboť správní orgány nezjistily, kdy došlo k vytvoření podmínek pro působení škodlivých činitelů.

IV. Vyjádření žalovaného k žalobě

25. Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že žalobkyně nebyla sankcionována za neprovádění včasné a dostatečné asanace předmětného množství kůrovcových stromů v říjnu 2018 až květnu 2018 a v červenci a srpnu 2018, ale za následky, které tímto závadným jednáním nastaly, tj. vytvoření podmínek pro působení škodlivých biotických a abiotických činitelů a ohrožení životního prostředí v lesích.
26. Námitku ohledně vynaloženého úsilí žalobkyně k zabránění šíření kůrovce žalovaný vypořádal na str. 13 napadeného rozhodnutí. Z doložených faktur není zřejmé, zda po těžbě a přiblížení dříví následoval bezprostředně odvoz kůrovcového dříví či účinná asanace (mechanická nebo chemická) a zda byl rozsah těchto činností přiměřený situaci na řešeném lesním majetku. Žalovaný připomněl, že žalobkyně v předmětném období prováděla jen odvoz kůrovcového dříví a částečně chemický postřik, žalobkyně přiznala, že v květnu, červnu a červenci 2018 chemickou asanací nepoužívala, protože odběratelé neměli o ošetřené dřevo zájem. Obdobné nedostatky byly i v instalaci obranných opatření, ačkoliv žalobkyně disponuje odborným lesním personálem, který si měl být náležitostí asanačních opatření vědom, měl si být schopen sám vyhodnotit situaci a opatřit si potřebné informace.
27. Správní orgány nezaložily posouzení odpovědnosti za přestupek a závažnosti jen na výskytu sterilních souší v lese a jejich množství. Ačkoliv již jejich přítomnost prokazuje závažnost jednání žalobkyně a že žalobkyně nečinností umožnila kůrovcům v napadených smrcích ukončit vývoj, vylétnout a rozšířit se do okolních porostů, k odpovědnosti za přestupek podle § 4 odst. 1 písm. c) zákona o ČIŽP bylo třeba prokázat, že žalobkyně vytvořila podmínky pro působení škodlivých biotických a abiotických činitelů a ohrozila životního prostředí v lesích, přičemž úvahy správního orgánu I. stupně jsou v tomto ohledu dostatečné. Poměrování závažnosti přestupku množstvím zjištěných kůrovcových souší měl žalovaný za vhodné, neboť na základě tohoto rozsahu lze učinit úvahy o množství kůrovců, kteří v těchto napadených stromech potenciálně ukončili svůj vývoj, i o rozloze odlesněné plochy, která po pokácení kůrovcových souší vznikne.
28. Postup žalobkyně v souladu s rozhodnutím magistrátu neměl podle žalovaného vliv na odpovědnost za přestupek podle § 4 odst. 1 písm. c) zákona o ČIŽP, kůrovcové souše nepředstavují žádné nebezpečí, ale životní prostředí v lesích je ohroženo množstvím kůrovců z nich vylétnutých, i nepříznivými důsledky, které nastanou po pokácení. K rozsahu kůrovcových souší žalovaný uvedl, že stav zjištěný při venkovních kontrolách dne 24. 10. 2017 a 30. 11. 2017, zaznamenaný v protokolu o kontrole ze dne 30. 11. 2017, spočívající v přítomnosti kůrovcových souší na jednotlivých lesních pozemcích v m³, byl předmětem řízení ukončeného příkazem z 3. 1. 2018. Nové kůrovcové souše pak správní orgán I. stupně zjistil při dalších venkovních kontrolách

dne 14. 6. 2018, 26. 6. 2018, 11. 9. 2018 a 20. 9. 2018 a zaznamenal v protokolu o kontrole ze dne 25. 10. 2018, a proto není pochyb, že předmětných 10 346 kůrovcových souší vzniklo až po výletu kůrovců z napadených stromů v průběhu jarních a letních měsíců roku 2018.

29. Správní orgán I. stupně nevzal zjištění Ústavu za svá, jen je využil jako podklad pro vlastní zjišťování rozsahu napadení porostů. Skutečnosti v podkladech od Ústavu na místě ověřovali pracovníci správního orgánu I. stupně za přítomnosti zástupce žalobkyně. Ing. R. ani odborný lesní hospodář Ing. S. se proti způsobu stanovení množství kůrovci opuštěných stromů nijak nevymezili. Žalobkyně nepodala proti kontrolnímu protokolu žádné námitky a ani v přestupkovém řízení nezpochybňovala kontrolní zjištění.
30. Žalovaný odmítl, že by tvrzené vlivy na šíření kůrovce bagatelizoval. Žalovaný uvedl, že s odchylkami teplot a množství srážek od dlouhodobých průměrů se potýká většina krajů v ČR, vliv teplejšího a suššího počasí na zdravotní stav lesních porostů a šíření kůrovce je obecně známý, avšak vyžádání dat z meteorologické stanice v Českých Budějovicích a porovnání s údaji z Jihočeského kraje považoval žalovaný za nadbytečné, přičemž je povinností odborného lesního personálu žalobkyně, aby pečlivě sledoval, zjišťoval a evidoval výskyt a rozsah škodlivých činitelů tak, aby mohl činit bezodkladná a účinná opatření k jejich odstranění a zmírnění následků, tj. měl by být seznámen i s klimatickými podmínkami, sledovat počasí a přizpůsobit tomu svoji činnost. Řešené lesní porosty nebyly dotčeny výstavbou dálnice a tvrzení, že žalovaný připustil změnu průtoků několika vodních toků, je zavádějící, neboť žalovaný pouze uvedl, že dva bezejmenné přítoky jsou pod dálničním tělesem vedeny trubními propustky, tj. jejich průtok nebyl změněn. Odbornému lesnímu personálu muselo být zřejmé, že se v lesním majetku žalobkyně nachází lesní porosty s vysokým zastoupením smrku na nevhodných stanovištích, kterým bude v důsledku kůrovce, nedostatku vláhy a oslunění třeba věnovat zvýšenou pozornost. K vyjádření silničního úřadu o uzavírkách žalovaný uvedl, že posouzení relevance podkladů je na správním orgánu a žalobkyně neuvedla, že by jí byl přístup do lesa zcela znemožněn, ale pouze zkomplikován. Žalovaný se dostatečně zabýval námitkou vliv omezení dostupnosti lesního majetku výstavbou dálnice i důvod odmítnutí obstarání předmětného vyjádření.
31. Žalovaný uvedl, že podmínky pro použití § 5 zákona o ČIŽP byly splněné. Skutková podstata přestupku podle § 4 odst. 1 písm. c) zákona o ČIŽP je naplněna až tehdy, pokud tímto závadným jednáním dojde k vytvoření takových podmínek pro působení škodlivých biotických a abiotických činitelů, které ohrozí životní prostředí v lesích. Ačkoliv část jednání proběhla ještě před právní mocí příkazu z 3. 1. 2018, ke spáchání přestupku došlo až v okamžiku, kdy se kůrovci z těchto včas neasanovaných stromů žalobcem na jaře roku 2018 vyrojili a založili první generaci. Možnost výjimečného výletu některých dospělých brouků i od konce roku 2017 do jara 2018 se týká pouze výjimečného přeletu za příhodných povětrnostních podmínek a za účelem změny místa pro zimování či zralostního žíru, nejde tedy o rojení za účelem vytvoření nové generace. Následky této výjimečné aktivity nelze hodnotit jako naplnění skutkové podstaty předmětného přestupku. Irelevantní je tvrzení, že snahou žalovaného, bylo umožnit co nejpřísnější postih žalobkyně. Oprava evidentního pochybení správního orgánu I. stupně, že na konci roku 2017 došlo k ukončení vývoj i rozšíření kůrovce, byla jen opravou chyby v psaní, nikoliv chybného vyhodnocení skutkového stavu. Taková chyba nemohla vyloučit aplikaci § 5 zákona o ČIŽP.
32. Žalobkyně musela být se situací na lesních pozemcích a svými povinnostmi dobře obeznámena, žalobkyně byla na přítomnost aktivních kůrovcových stromů a nutnost jejich včasného zpracování správní orgán I. stupně upozorněna již při kontrole zahájené dne 17. 10. 2017, přičemž dalších venkovních kontrol dne 24. 10. 2017 a 30. 11. 2017 se účastnil odborný lesní personál žalobkyně. Podle žalovaného nebylo vzhledem k okamžiku spáchání deliktu možné postupovat podle § 88 PřesZ. Správní orgán I. stupně neuložil vyšší pokutu jen z důvodu opakovaného porušení povinností, ale i s ohledem na to, že sankci nelze stanovit pouhým matematickým výpočtem, a na další okolnosti případu. Správní orgán I. stupně sice v odstavci týkajícím se přitěžujících okolností uvedl i to, že žalobkyně byla za stejný přestupek postížena již příkazem z 3. 1. 2018, avšak žalovaný

přezkoumal úvahy správního orgánu I. stupně a tuto chybnou úvahu neshledal za natolik závažné pochybení, aby přistoupil ke zrušení prvostupňového rozhodnutí. I další okolnosti zohledněné při určení výše sankce správním orgánem I. stupně odůvodňují uložení sankce v předmětné výši.

33. Žalobkyně k vyjádření žalovaného nepodala repliku.

V. Jednání ve věci

34. Jednání ve věci se uskutečnilo dne 17. 6. 2021.
35. Žalobkyně setrvala na žalobní argumentaci. Dle jejího názoru se správní orgány neřídily při zjišťování skutkového stavu ustanovením § 50 odst. 3 správního řádu. Má za to, že zájmem správních orgánů bylo exemplární potrestání žalobkyně. Žalovaný neprovedl navrhované důkazy, přezkoumávané rozhodnutí potvrdil jen na základě vlastních úvah, aniž by spolehlivě zjistil skutkový stav. Žalobkyně poukázala na to, že ve správním řízení dokládala, že vyvinula v letech 2016 – 2018 maximální možné úsilí, aby zabránil dalšímu šíření kůrovce, vytěžila dřevo 90.000 m³ napadeného dřeva, prováděl chemické postřiky, instalovala lapáky, přestože bylo v daném období obtížné sehnat pracovníky, harvestory zajistila až v Estonsku, za opatření vynaložila téměř 40.000.000 Kč, kůrovcová kalamita přitom byla nejhorší v historii. Správní orgány to nezohlednily, stejně jako další vlivy – teplé a suché počasí a stavba dálnice D3 (z hlediska schopnosti lesa zadržet vodu a možností dopravy). Žalobkyně navrhovala k prokázání těchto skutečností důkazy, tyto návrhy nebyly akceptovány. Doprava těžké techniky byla značným způsobem ztížena, neboť běžně dostupné cesty byly uzavřeny. Správní orgány bez odborného vyjádření (event. znaleckého posudku) konstatovaly, že výstavba vlhkostní poměry nemohla ovlivnit, aby způsobily šíření kůrovce. Po výstavbě D3 po dálnici jezdily kamiony s kůrovcovým dřívím vyšší rychlostí, kůrovce mohl z těchto kamionů vylétnout do lesů žalobkyně.
36. Dále žalobkyně namítla, že její vina a povaha a závažnost přestupku byla dovozena pouze z množství neasanovaného dřeva v množství 4355 m³, které představují stojící souše bez přítomnosti kůrovce. Množství dřeva bylo stanoveno bez specifikovaného odhadu České inspekce životního prostředí, při kterém bylo vycházeno z odhadu Ústavu pro hospodářskou úpravu lesů a tedy nikoliv z exaktního počtu. Pokud by správní orgán vyhledával stromy s aktivní kůrovcovou hmotou a nikoliv sterilní souše, které pro les nepředstavují riziko, musel by zjistit, že takové stromy v lese prakticky nebyly. Žalobkyně postupovala v souladu s rozhodnutím Magistrátu města České Budějovice, které jí ukládalo primárně asanovat kůrovcové dříví. Jednání žalobkyně mohlo být promlčeno.
37. Zjištění souší k 22. 5. 2018 neprokazuje, že tyto souše vznikly následkem protiprávního jednání žalobkyně v obdobích dle skutkové věty. Ve spise neexistuje důkaz o tom, že kůrovcové souše v počtu 10346 nebyly v lese přítomny dávno předtím. V protokolu o předcházející kontrole ze dne 30. 11. 2017 bylo zjištěno menší množství souší, než v kontrolách navazujících v roce 2018, neboť kontrola v roce 2017 neprobíhala na všech pozemcích, na kterých se měly vyskytovat souše. Navíc nelze vyloučit, že některé souše se vyskytovaly na území již za předcházející kontroly v roce 2017. Žalobkyně je tedy možná sankcionována za jednání, za které již byla jednou sankcionována.
38. Žalobkyně dále znovu poukázala na to, že jí bylo nepřipustně dvakrát přičteno to, že se dopustila deliktu již předtím – poprvé při aplikaci § 5 zákona o ČIŽP a dále jako významnou přítěžující okolnost. Podle žalobkyně nebyly ale splněny podmínky pro postup dle § 5 zákona o ČIŽP – potrestání za první přestupek nabylo právní moci 26. 1. 2018, část jednání žalobkyně však měla probíhat již od října 2017. Žalovaná tvrdí, že k přestupku dojde až vylétnutím kůrovce ze stromu, sama ČIŽP však uvedla, že k vylétnutí mohlo dojít i na konci roku 2017. Žalobkyně je názoru, že přestupek je spáchaný neprováděním dostatečné asanace, tyto podmínky měl však dle žalovaného vytvořit částečně (a nelze vyloučit, že zcela) ještě před právní mocí příkazu ze dne 3. 1. 2018. S tím souvisí, že sankcionovaný přestupek pak měl být projednán ve společném řízení s přestupkem, za který byl potrestán příkazem ze dne 3. 1. 2018.

39. Žalovaný k vyjádření k žalobě doplnil, že podle jeho názoru žalobkyně nevyvíjela maximální možné úsilí. Nepopíral ani on ani ČIŽP, že by žalobkyně nečinila vůbec žádné opatření, nýbrž ta provedená byla považována za nepřiměřená. Činit opatření jsou zákonné povinnosti, ani těm však nedostála. Kontrolami bylo zjištěno přes 10.000 kusů souší smrků. Sankce není uložena za neodstraněné souše, ale za nedostatečná opatření. Žalovaný poukázal na správný postup asanace a je toho názoru, že tyto souše jsou důsledkem toho, že smrky nebyly dostatečně sanovány.
40. Žalovaný uvedl, že v průběhu 4 pochůzek kontroly nikdo nevznesl námitku, že by tam ty souše snad mohly stát déle, Ústav i ČIŽP konstatovali, že se jedná o čerstvé souše. Žalovaný považuje za nepravděpodobné, že by si nikdo těchto souší v takovém množství delší dobu nevšiml. Proběhla i předchozí kontrola, na základě níž byl uložen příkaz ze dne 3. 1. 2018, a to, co bylo tehdy zjištěno, bylo sankcionováno.
41. K námitce vůči podkladům, které pocházející od Ústavu poukázal, že se jedná o organizaci poskytující odborné vyjádření orgánům státní správy. Skutková zjištění činila ČIŽP sama, proběhly tam 4 kontroly, podklady Ústavu byly použity jako podklady správního řízení, které mohla žalobkyně sporovat či činit jiné návrhy, což nečinila.
42. K prokázání vlivů počasí uvedl, že dle jeho názoru postačily podklady o počasí v celém Jihočeském kraji, nebylo sporu o tom, že by snad počasí a horší srážkové podmínky neměly vliv na gradaci kůrovce. Právě z § 32 odst. 2 zákona o lesích vyplývá pak povinnost vlastníka lesa aktivně reagovat na takové aktuální podmínky; zde žalovaný poukázal na to, že nebezpečí vlivem požáru nebo škody námrazou také nelze předvídat. Vliv dálnice D3 byl podle žalovaného minimální, dálnice vede okrajově, plocha lesa je obrovská, důvody kalamity jsou shledávány v tom, že je nevhodné stanoviště pro lesy, bylo věcí hospodáře, aby lesy upravoval např. na vhodnější dřeviny.
43. K výši pokuty žalovaný setrval na tom, že výše pokuty byla správně stanovena dle § 5 zákona o ČIŽP. Poukázal na to, že předchozí sankcionované období bylo srpen až září 2017; v nynější věci bylo období přelom podzim 2017 – zima 2018. Poukázal na skutkovou podstatu předmětného přestupku – spočívá ve vytvoření podmínek ohrožujících prostředí lesa. Nečinění asanačních opatření, jimiž se podmínky vytvářejí, nečinila žalobkyně kontinuálně. Vlastník lesa je povinen činit opatření celou dobu – přes podzim až do jara, je to jeho věc, jakým způsobem ty povinnosti bude plnit. Žalovaný je názoru, že přestupek je spáchán způsobením následku – vytvořením podmínek – to bylo v jarním období. K námitce dvojího přičítání předchozího potrestání žalovaný uvedl, že „nešťastná věta“ uvedená v prvostupňovém rozhodnutí byla korigována v napadeném rozhodnutí tím, že opakovanost je zohledněna v § 5 zákona o ČIŽP.
44. Městský soud na jednání neprovedl důkazy přehledem vystavených faktur za obstarané harvestory, fakturami za provedení prací v lese, výslechem Ing. D. R., lesníka žalobce, článkem na serveru ihned.cz ze dne 7. 11. 2018 „*Kůrovcová kalamita je nejhorší v historii Česka*“; sněmovním tiskem 382/0, rozhodnutím Magistrátu města České Budějovice ze dne 19. 6. 2018, sp. zn. OOZP/7530/2018 Mrš, opatřením obecné povahy Ministerstva zemědělství ze dne 3. 4. 2019, sp. zn. 14LH7893/2019-16212, neboť skutečnosti o průběhu těžby, existenci kůrovcové kalamity, povinnosti žalobkyně vyhledávat a těžít prioritně kůrovcové dřevo, nikoliv sterilní souše, které mají být těmito důkazy prokazovány, jsou mezi stranami nesporné, příp. vyplývají z podkladů správního spisu. Tyto důkazy jsou tedy pro věc nadbytečné.
45. Městský soud na jednání neprovedl důkazy pracemi „*Vliv počasí a podnebí na kůrovcové kalamity na Šumavě*“, dostupné na <https://is.cuni.cz/webapps/zpp/download/130141789/?lang=en> a „*Kůrovcové desatero*“ dostupné na <http://www.nekrmbrouka.cz/kurovcove-desatero>. O odborných otázkách, jako jsou faktory přispívající k rychlejšímu vývoji a výletu kůrovce (např. slunečné, sušší počasí a vyšší teploty), není mezi stranami sporu. Tyto důkazy jsou tedy pro věc nadbytečné. Pro nadbytečnost rovněž neprovedl městský soud rovněž navržený důkaz znaleckým posudkem zpracovaným znalcem z oboru hydrogeologie, neboť shledal, že je pro projednávanou věc nadbytečný (k tomu níže).

46. Městský soud na jednání provedl důkazy výstupy z webu <http://portal.chmi.cz/> o průměrných územních teplotách a srážkách v roce 2017 a 2018 v Jihočeském kraji (tj. v období a v území přestupkového jednání žalobkyně) a důkaz výstupem z webu <https://www.chmi.cz/predpovedi/predpovedi-pocasi/ceska-republika/dlouhodoby-vyhled-pocasi>, který pojednává o měsíčním výhledu počasí. Důkaz konkrétními daty z meteorologické stanice v Českých Budějovicích městský soud neprovedl pro nadbytečnost, neboť dostatečně relevantní přehled o teplotních a srážkových poměrech v území v období roků 2017 a 2018 podle názoru městského soudu poskytují provedené důkazy o průměrných teplotách a srážkách.
47. Městský soud provedl důkaz úplným zněním zřizovací listiny organizační složky státu – Ústavu pro hospodářskou úpravu lesů Brandýs nad Labem ze dne 8. 3. 2017. Dále provedl důkaz vyjádřením Magistrátu města České Budějovice, odboru ochrany životního prostředí ze dne 18. 2. 2021, č. k. OOZP/1601/2021 Mrš a příloženým grafickým plánem cest v dotčeném území, vyjádřením Ředitelství silnic a dálnic ze dne 18. 3. 2021, č. j. 3334/2021-19430/URB, vyjádřením Magistrátu města České Budějovice, silničního správního úřadu ze dne 16. 4. 2021, č. j. ODSH/4565/2021-2, vyjádřením Obecního úřadu Hosín ze dne 28. 4. 2021, č. j. OUH/314/2021, Obecního úřadu Borek ze dne 17. 5. 2021 a Městského úřadu Lišov ze dne 20. 5. 2021, sp. zn. 2415/21/.
48. Městský soud taktéž pro nadbytečnost neprovedl navrhovaný důkaz, aby bylo Ředitelství silnic a dálnic vyzváno k vyjádření, zda uzavírky, které nařídilo, se mohly dotýkat pozemků ve vlastnictví žalobkyně označených ve skutkové větě.

VI. Posouzení věci Městským soudem v Praze

49. Městský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu žalobních bodů, kterými je vázán (srov. § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů - dále jen „s. ř. s.“), včetně řízení, které jeho vydání předcházelo. Při přezkoumání tohoto rozhodnutí městský soud vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (srov. § 75 odst. 1 s. ř. s.).

Obsah správního spisu

50. Ze správního spisu vyplynuly pro věc následující skutečnosti:
51. Ve dnech 24. 10. a 30. 11. 2017 provedl ČIŽP kontrolu na lesních pozemcích ve vlastnictví žalobkyně se zaměřením na dodržování ustanovení právních předpisů a rozhodnutí týkajících se funkcí lesů jako složky životního prostředí. O kontrole byl dne 30. 11. 2017 sepsán protokol č. j. ČIŽP/42/2017/2592.
52. Příkazem ze dne 3. 1. 2018, č. j. ČIŽP/42/2018/66, byla žalobkyně uznána vinnou přestupkem podle § 4 písm. c) zákona o ČIŽP za to, že svým opomenutím v srpnu až září 2017 neprovedla včas zpracování a asanaci 426 m³ smrkové dřevní hmoty napadené kalamitními škůdci lýkožroutem smrkovým a lýkožroutem lesklým nacházejícím se na vyjmenovaných lesních pozemcích, čímž umožnila šíření těchto kalamitních škůdců do okolních lesních porostů, jak ve svém vlastnictví, tak i ve vlastnictví jiných osob. Za toto jednání byla žalobkyni uložena sankce ve výši 60.000 Kč. Co se týče skutkových zjištění, ČIŽP zde vycházela právě z protokolu o kontrole ze dne 30. 11. 2017, č. j. ČIŽP/42/2017/2592. Příkaz nabyl právní moci dne 26. 1. 2018.
53. Dne 4. 6. 2018 pod č. j. ČIŽP/42/2018/4001 zahájila ČIŽP další kontrolu u žalobkyně se zaměřením na dodržování ustanovení právních předpisů a rozhodnutí týkajících se funkcí lesa jako složky životního prostředí, především však na zpracování kůrovcové hmoty.
54. V rámci kontroly obdržel ČIŽP zprávu Ústavu pro hospodářskou úpravu lesů ze dne 31. 5. 2018, č. j. ÚHÚL/2356/2018/CB, o šetření stavu lesa. Zpráva konstatuje pokročilé poškození lesních porostů lýkožroutem smrkovým, kůrovcem bylo rozvráceno více než 150 ha, přitom v období od 6/2017 – 5/2018 činilo toho poškození 119,8 ha. Ústav je názoru, že pravděpodobně nejvážnějším problémem je skutečnost, že asanační těžby probíhají v nesprávně zvoleném biologickém

momentu – těžba již neplní obranný účinek, vytěžené dřevo lýkožrout opustil před dokončením těžby. Akutní zásah vyžaduje výměra 43,3 ha. Populace lýkožrouta se zde nachází ve fázi larvy až kukly a během příštích 14 dní začne docházet k výletu nové generace dospělců na okolní lesy; nezbytná je tak asanace ve vymapovaných lokalitách.

55. Ve dnech 14. 6. a 26. 6. 2018 provedl správní orgán I. stupně venkovní kontrolu na lesních pozemcích ve vlastnictví žalobkyně, o zjištěních na místě sepsal protokol.
56. Ve dnech 11. 9. a 20. 9. 2018 provedl správní orgán I. stupně další venkovní kontrolu na lesních pozemcích ve vlastnictví žalobkyně, o zjištěních na místě sepsal protokol.
57. ČIŽP rovněž vyžádal o podklady Lesy České republiky, s.p. a Město Lišov o sdělení a poskytnutí podkladů o tom, jaká je situace s výskytem kůrovce na majetku těchto osob a jaká byla přijata obranná opatření. Obě osoby tyto podklady poskytly dne 25. 9. 2018 resp. 5. 9. 2018.
58. Dne 15. 10. 2018 poskytl ÚHUL pod č. j. ÚHÚL/5708/2018/UR výsledky venkovního monitoringu kůrovcové situace ze dnů 20. 9. – 15. 10. 2018. Bylo zjištěno devastující poškození 30 % výměry všech smrkových porostů v šetřené oblasti (v oblasti tzv. Mojského lesa 99 %). Dle charakteru skládek dřeva a častého výskytu opadané kůry s požerky na plochách holin lze stanovit, že škůdce ve většině případů dokončil vývoj a provedené těžby neměly na tlumení gradace podstatný vliv. V ojedinělých případech byla zjištěna asanace dřeva (chemická), celková odhadnutá asanace dosáhla maximálně 3 % celkového objemu napadeného dříví. Navzdory asanačním těžbám opustil škůdce dřevo před jeho efektivní asanací. Celkový přírůstek plochy poškozených porostů v šetřené oblasti činí za poslední rok 523,47ha, výměra holin vzniklých za poslední rok činí 304,08ha. Výměra stojících souší vzniklých za poslední rok činí 83,72ha. Výměra porostů čerstvě napadeným posledním rojením škůdce činí 135,67ha.
59. V protokolu o kontrole ze dne 25. 10. 2018 kontrolní orgán shrnul výsledky kontroly. Podklady kontroly jsou označené pod č. 1-17 protokolu.
60. Dne 16. 11. 2018 bylo pod ČIŽP/42/2018/7803, zahájeno se žalobkyní řízení o přestupku podle § 4 odst. 1 písm. c) zákona o ČIŽP. K zahájení řízení se vyjádřila žalobkyně dne 31. 12. 2018 (ČIŽP doručeno dne 8. 1. 2019).
61. Dne 13. 2. 2019 vydal ČIŽP prvostupňové rozhodnutí. Podklady řízení dle prvostupňového rozhodnutí byly: **1)** vyjádření žalobkyně k usnesení o zahájení řízení ze dne 31. 12. 2018, **2)** rozhodnutí Magistrátu města České Budějovice ze dne 19. 6. 2018, č. j. OOZP/7530/2018 Mrš, **3)** usnesení o lhůtě ze dne 16. 11. 2018 a **4)** oznámení o zahájení řízení o přestupku ze dne 16. 11. 2018, **5)** úřední záznam o určení oprávněné úřední osoby, **5)** protokol o kontrole ze dne 25. 10. 2018, **6)** přehled vlastnictví a jiných věcných práv a výpisy z KN a KN mapy s ortofotomapou, **7)** výsledky monitoringu kůrovcové situace na ORP České Budějovice vypracované Ústavem pro hospodářskou úpravu lesů Brandýs nad Labem, pobočka České Budějovice, značka ÚHÚL/5708/2018/UR ze dne 15. 10. 2018, **8)** podklad ke kontrole – zpracování a výskyt kůrovcového dříví v k. ú. Navazujících na majetek společnosti H – Agrana s. r. o. na lesních pozemcích drobných vlastníků lesů, kde vykonává funkci odborného lesního hospodáře Lesy České republiky, s. p., LS Hluboká nad Vltavou a na lesním majetku ve vlastnictví státu, kde mají právo hospodařit Lesy České republiky, s.p., Lesní správa Hluboká nad Vltavou ze dne 25. 9. 2018, **9)** podklad ke kontrole – situace kůrovcové kalamity a vývoj kůrovce na lesním majetku Města Lišov ze dne 5. 9. 2018, **10)** záznam o kontrolních úkonech ČIŽP ze dne 17. 10. 2018, č. j. ČIŽP/42/2018/6362, **11)** email ze dne 5. 10. 2018, Ing. D. R., DiS s podklady k záznamu, **14)** záznam o kontrolních úkonech ČIŽP ze dne 7. 8. 2018, č. j. ČIŽP/42/2018/5401, **15)** lesní hospodářský plán „LHC Libnič - Moječ“, LHC 203301, s platností od 1. 1. 2011 do 31. 12. 2020 – textová část, hospodářská kniha, porostní mapa, **16)** změna lesního hospodářského plánu ze dne 30. 5. 2018 od Krajského úřadu Jihočeského kraje č. j. KUJCK 73374/2018/OZZL, **17)** email Ing. D. R., DiS, ze dne 18. 7., 27. 7. 2018 týkající se podkladů kontroly – obranná opatření – lapáky,

lapače (evidence lapačů pro rok 2018), **18)** zpráva o šetření stavu lesa Ústavu pro hospodářskou úpravu lesů Brandýs nad Labem značka č. ÚHÚL/2356/2018/CB ze dne 31. 5. 2018, včetně přílohy šetření stavu kalamity k 22. 5. 2018 a plochové tabulky stavu zasažení porostů, **19)** protokol z pochůzky ze dne 24. 5. 2018 Magistrátu města České Budějovice, odboru životního prostředí, **20)** plná moc H – Agrana s.r.o. pro Ing. D. R., DiS, **20)** výpis z obchodního rejstříku žalobkyně, **21)** oznámení o zahájení kontroly ze dne 4. 6. 2018, **22)** příkaz ze dne 3. 1. 2018, **23)** protokol o kontrole ze dne 30. 11. 2017, č. j. ČIŽP/42/2017/2592.

62. Proti němu žalobkyně podala odvolání, které později doplnila – mj. navrhla k provedení řadu důkazů – mj. fakturami za harvestory, fakturami za chemické postřiky, výsledkům Ing. D. R. O odvolání rozhodl žalovaný napadeným rozhodnutím, jak byl jeho obsah ze shora rekapitulován.
63. Žalobkyně v této souvislosti uplatnila námitku, že správní orgány přebraly kontrolní zjištění od Ústavu, aniž by žalobkyni byla dána možnost vznést proti těmto zjištěním námitku, a že správní orgány samy neprovedly zjišťování skutkového stavu.
64. Městský soud v první řadě konstatuje, že Ústav vycházel z pochůzky dne 24. 5. 2018, které se účastnili zástupci Magistrátu města České Budějovice, zástupce žalobkyně Ing. R., Česká inspekce životního prostředí, Ústav, Krajský úřad Jihočeského kraje, ministerstvo zemědělství. Správní orgán I. stupně jej požádal víceméně o vyšetření rozsahu a grafické zakreslení postižených ploch a i tabulkové zhodnocení rozsahu poškození lesa (grafická část znázorňuje rozsáhlé oblasti holin, souší, zbytky zdravého lesa). Rozhodná skutková zjištění o faktickém stavu lesa ve vlastnictví žalobkyně však zjistili a ověřili inspektoři ČIŽP sami na místě (viz obsah záznamu o kontrolním úkonu ze dne 7. 8. 2018, jenž shrnuje obsah zjištění kontroly na místě ve dnech 14. 6. a 26. 6. 2018 včetně grafického zakreslení, nebo stav kůrovcové hmoty zjištěný venkovní kontrolou ve dnech 11. 9. 2018 a 20. 9. 2018 – srov. záznam o kontrolních úkonech ze dne 17. 10. 2018) a o rozsahu postiženého dříví a i o následcích měli i další /výše detailně označené podklady/. Další podklad Ústavu ze dne 15. 10. 2018 (zejména grafická část) potom shrnuje vývoj holin a souší v oblasti Mojského lesa v letech 2015 – 2018.
65. Městský soud poté dle obsahu správního spisu i prvostupňového rozhodnutí konstatuje, že zmíněné podklady Ústavu byly sice významnými pro rozhodnutí, přesto byly jen z několika dalších podkladů, kterými byl vyšetřen a zjištěn rozsah kůrovcového dřeva a poškození lesů a jejich vývoj. Tyto podklady v soustavě dalších pak přispěly k ucelené představě správního orgánu I. stupně o rozsahu poškození lesa, tj. o rozhodných skutkových zjištěních věci. Žalobkyni navíc proti všem podkladům (a z nich vyplývajícím zjištěním) správního řízení tj. i proti podkladům Ústavu zůstaly zachovány námitky – se spisem a jeho podklady se v souladu s ustanovením § 36 odst. 3 správního řádu mohla seznámit na základě usnesení správního orgánu I. stupně ze dne 16. 11. 2018, č. j. ČIŽP/42/2018/7804 (doručeno 20. 11. 2018), navíc dne 8. 1. 2019 využila práva se k věci vyjádřit.
66. Byť žalobkyně zpochybňuje použití podkladů Ústavu pro správní řízení, sama nicméně (oproti rozsahu zjištěných skutečností) ani jiný rozsah zjištění neasanovaného dříví a rozsahu poškození lesa nenabídla. Městský soud proto neshledal, že by žalobkyně svou námitkou vůči těmto podkladům jakkoliv zpochybnila rozsah rozhodných skutkových zjištění, jak je Ústav učinil, tím spíše ne rozsah skutkových zjištění, jak je celkově učinil správní orgán I. stupně. Tato námitka není důvodná.

Právní východiska věci

67. Základní povinnosti vlastníka lesa jsou stanoveny v § 32 zákona o lesích. Podle odst. 1 písm. b) tohoto ustanovení je vlastník lesa povinen preventivně bránit vývoji, šíření a přemnožení škodlivých organismů. Podle § 32 odst. 2 tehdy účinného znění zákona o lesích (ke dni rozhodnutí odst. 3) platí, že „při vzniku mimořádných okolností a nepředvídaných škod v lese (větrné a sněhové kalamity, přemnožení škůdců, nebezpečí vzniku požárů v období sucha apod.) je vlastník lesa povinen činit bezodkladná

opatření ke jejich odstranění a pro zmírnění jejich následků. “Podle § 32 odst. 6 zákona o lesích „vlastník lesa je povinen hospodařit v lese tak, aby jeho činností nebyly ohroženy lesy sousedních vlastníků.“

68. Pokud jde o povinnosti vlastníka lesa spojené s bojem s kalamitními hmyzími škůdci, ty vyplývají z vyhlášky č. 101/1996 Sb., kterou se stanoví podrobnosti o opatřeních k ochraně lesa a vzor služebního odznaku a vzor průkazu lesní stráže (jde o prováděcí vyhlášku k podrobnostem o opatřeních k ochraně lesa proti škodlivým činitelům dle zákona o lesích – pozn. městského soudu). Podle § 3 odst. 1 vyhlášky jsou kalamitními hmyzími škůdci mj. lýkožrout smrkový, lýkožrout lesklý, lýkožrout severský.
69. Dle § 4 vyhlášky č. 101/1996 Sb. ve znění účinném do 10. 5. 2018 obecně platilo, že „(1) *Vzniku zvýšeného stavu hmyzích škůdců se předchází zejména odstraňováním materiálu vhodného pro rozmnožování hmyzích škůdců a soustavným vyhledáváním a včasným zpracováváním všech napadených stromů, ošetřováním lesních porostů, zjišťováním výskytu a hubením škůdců.*
- (2) *Jestliže existuje nebezpečí vzniku kalamitního stavu, nebo tento stav již nastal, je vlastník lesa povinen provést bezodkladně taková opatření, která povedou k redukci škůdce pod kalamitní stav, k odstranění škod nebo k zamezení dalšího šíření škůdce.*
- (3) *Veškeré polomy, vývraty a dříví atraktivní pro rozvoj škůdců vzniklé do 31. března musí být zpracovány nebo asanovány nejpozději do 31. května, v lesních porostech, které alespoň částečně zasahují do polohy nad 600 m nadmořské výšky, do 30. června běžného roku.“*
70. Co se týče možných obranných opatření proti umožnění vývoje a výletu kůrovce za účinnosti této právní úpravy, Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 16. 10. 2015, č. j. 4 As 71/2013 – 35, považoval za adekvátní požadavek správních orgánů (v případě napadení dřeva kůrovcem) na jeho odstranění, neboť tímto postupem dojde k zabránění dokončení vývoje kůrovce a nedojde k následnému ohrožení životního prostředí. Nejvyšší správní soud navíc zdůraznil, že povinnost asanace stromů vyplývá z přílohy č. 2 k vyhlášce č. 101/1996 Sb. - „*V základním stavu se zjišťuje výskyt tohoto lýkožrouta prostřednictvím odchytných zařízení (pokácených kontrolních smrkových kmenů, tzv. lapáků, nebo instalací tzv. feromonových lapáčů), které se umísťují v jarním a letním období, a to minimálně 1 kus na každých 5 ha lesních porostů nad 60 let věku se zastoupením smrku nad 20 %. Současně se celoročně sleduje výskyt tzv. kůrovcových stromů, tedy stromů napadených lýkožroutem, a zabezpečuje se jejich včasná asanace.“*
71. Dle § 4 vyhlášky č. 101/1996 Sb. ve znění účinném od 11. 5. 2018 platí, že „(1) *Vzniku zvýšeného stavu hmyzích škůdců se předchází na základě zjišťování výskytu snižováním populační hustoty hmyzích škůdců, a to zejména odstraňováním materiálu vhodného pro rozmnožování hmyzích škůdců, ošetřováním lesních porostů a soustavným vyhledáváním a včasným zpracováváním všech napadených stromů.*
- (2) *Nastane-li zvýšený nebo kalamitní stav, je vlastník lesa povinen provést bezodkladně taková opatření, která povedou k redukci hmyzího škůdce pod kalamitní stav, k odstranění škod nebo k zamezení dalšího šíření škůdce.*
- (3) *Veškeré polomy, vývraty a dříví atraktivní pro rozvoj hmyzích škůdců vzniklé do 31. března musí být zpracovány nebo asanovány nejpozději do 31. května, v lesních porostech, které alespoň částečně zasahují do polohy nad 600 m nadmořské výšky, do 30. června běžného roku.“*
72. S účinností vyhlášky č. 76/2018 Sb., která novelizovala vyhlášku č. 101/1996 od 11. 5. 2018, platí, že „základem ochrany je aktivní vyhledávání stromů aktuálně lýkožroutem napadených, ale lýkožroutem ještě neopuštěných, tzv. kůrovcových stromů, a jejich včasná a účinná asanace. Výskyt kůrovcových stromů je v lesních porostech zjišťován celoročně. Za kůrovcové stromy se nepovažují suché stromy lýkožroutem zcela opuštěné, tzv. kůrovcové souše. [O]chrana spočívá rovněž v nasazení odchytných zařízení (feromonových lapáčů, lapáků nebo otrávených lapáků - ČSN 48 1000)... [V]časnou a účinnou asanací je úkon, kterým se zamezí, aby lýkožrout v kůrovcovém dříví dokončil vývoj nebo toto dříví opustil a napadl další stromy. Včasná a účinná asanace může být provedena mechanicky, například odkornovacím adaptérem na motorovou pilu, nebo chemicky s využitím insekticidů. Za včasnou a účinnou asanací se nepovažuje pouhý odvoz kůrovcového dříví.“

73. I když tedy v rozmezí roků 2017 – 2018 došlo ke změně znění vyhlášky č. 101/1996 Sb., nedotkla se tato změna základních povinností vlastníka lesa k boji proti hmyzím škůdcům. Vlastník byl tak povinen především aktivní činností vyhledávat, odstraňovat a zpracovávat napadené stromy a to se zvýšeným úsilím zejména v době, kdy nastal již kalamitní stav. Zatímco před účinností změny bylo za účinnou asanaci považováno odstranění stromů, s účinností změny vyhlášky od 11. 5. 2018 se možnost účinné asanace rozšířila nejen na mechanickou (nepochybně stejně jako dříve formou odstranění stromů či nově jejich odkornění) ale i chemickou formu.
74. Co se týče samotné konstrukce skutkové podstaty přestupku, s účinností do 30. 6. 2017 podle § 4 odst. 1 písm. c) zákona o ČIŽP platilo, že „inspekce uloží pokutu až do výše 5 000 000 Kč právníkům nebo fyzickým osobám, které svým jednáním nebo opomenutím ohroží nebo poškodí životní prostředí v lesích tím, že vlastním zaviněním vytvoří podmínky pro působení škodlivých biotických a abiotických činitelů.“
75. K této konstrukci skutkové podstaty v rozsudku ze dne 22. 12. 2015, č. j. 6 As 157/2014 – 53, dostupném na www.nssoud.cz, Nejvyšší správní soud ve shodě s městským soudem konstatoval, že jednání - ohrožení životního prostředí - spočívalo v umožnění vývoje kůrovce a jeho výletu do okolí, což v tehdejší věci dokládaly výletové otvory na napadených stromech. Skutečnost, že ke zvýšení výskytu kůrovce v okolních lesích fakticky nedošlo, neznamená, že životní prostředí nebylo ohroženo (a že stěžovatelka postupovala správně a že ji nelze uznat vinnou ze spáchání správního deliktu), protože v případě přírodních procesů je nutno brát v úvahu řadu dalších proměnných, které jsou mimo jakoukoli vůli člověka, tj. vlastní nenavýšení počtu kůrovců v okolí mohlo být způsobeno řadou činitelů mimo jakýkoli vliv stěžovatelky.
76. V témže rozsudku Nejvyšší správní soud vyložil, že deliktní jednání může spočívat jak v konkrétním jednání, tak v opomenutí (tj. nesplnění určité zákonné povinnosti). Tato zákonná povinnost je stanovena mimo jiné v již zmíněném ustanovení § 32 odst. 1 lesního zákona, dle něhož je vlastník lesa „povinen provádět taková opatření, aby se předcházelo a zabránilo působení škodlivých činitelů na les, zejména a) zjišťovat a evidovat výskyt a rozsah škodlivých činitelů a jimi působených poškození důležitých pro pozdější průkaznost provedených opatření; při zvýšeném výskytu neprodleně informovat místně příslušný orgán státní správy lesů a provést nezbytná opatření, b) preventivně bránit vývoji, šíření a přemnožení škodlivých organismů“. Odstavec 2 téhož ustanovení pak dále stanoví, že „[p]ři vzniku mimořádných okolností a nepředvídaných škod v lese (větrné a sněhové kalamity, přemnožení škůdců, nebezpečí vzniku požárů v období sucha apod.) je vlastník lesa povinen činit bezodkladná opatření k jejich odstranění a pro zmírnění jejich následků“.
77. Rovněž v rozsudku ze dne 16. 10. 2015, č. j. 4 As 71/2013 – 35, Nejvyšší správní soud souhlasil se závěrem správních orgánů, že „výletové otvory, opadaná kůra s poškozenými kůrovci a jejich larev bez jakýchkoli pochyb dokládají, že došlo k dokončení vývoje lýkožroutů a jejich výletu. ...Umožnění vývoje kůrovce a jeho výletu do okolí (jak dokládají výletové otvory) ohrožení okolních lesních porostů dokládá. Skutečnost, že ke zvýšení výskytu kůrovce v okolních lesích fakticky nedošlo, neznamená, že životní prostředí nebylo ohroženo, že stěžovatelka postupovala správně a že ji nelze uznat vinnou ze spáchání správního deliktu, protože v případě přírodních procesů je nutno brát v úvahu řadu dalších proměnných, které jsou mimo jakoukoli vůli člověka, tj. vlastní nenavýšení počtu kůrovců v okolí mohlo být způsobeno řadou činitelů mimo jakýkoli vliv stěžovatelky. To, že k faktickému poškození životního prostředí v podobě zvýšení stavu kalamitního škůdce nedošlo, bylo správními orgány správně vzato do úvahy při ukládání sankce.“
78. Judikatura tedy již vyložila, že jednání spočívající ve vytvoření podmínek pro umožnění vývoje kůrovce a jeho výletu do okolí znamená ohrožení životního prostředí. S účinností od 1. 7. 2017 podle § 4 odst. 1 písm. c) zákona o ČIŽP platí, že „fyzická, právníká nebo podnikající fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že vytvoří podmínky pro působení škodlivých biotických a abiotických činitelů.“ Je zjevné, že se opět jedná o delikt, kdy je sankcionováno vytvoření samotných podmínek pro působení škodlivých činitelů bez ohledu na to, zda k poškození životního prostředí dojde. I po účinnosti změny skutkové podstaty od 1. 7. 2017 se tedy stále jedná o ohrožovací delikt.
79. Již samotným vytvořením těchto podmínek je škodlivé jednání dokonáno. Pokud pak k samotnému výletu vyvinutého kůrovce a k následnému napadení okolních lesů dojde, jde již

o poškození životního prostředí. Jedná se o závažnější následek jednání, jímž byla naplněna ohrožovací skutková podstata podle § 4 odst. 1 písm. c) zákona o ČIŽP. Hodnocení rozsahu poškození životního prostředí, tj. toho, že došlo k výletu škůdce, se tak musí projevit v úvahách správního orgánu o závažnosti skutku podle § 37 písm. a) PřesZ.

Právní kvalifikace jednání žalobkyně

80. Z výroku prvostupňového rozhodnutí vyplývá, že žalobkyně byla sankcionována za jednání, které ve 2 skutcích **a)** *za období říjen 2017 – květen 2018*, **b)** *červenec 2018 – srpen 2018* spočívalo v tom, že u množství stromů smrků na označených pozemcích ve svém vlastnictví „*neprovedla včas a dostatečnou asanaci stromů smrku (kůrovcového dříví) napadeného kalamitními škůdci lýkožroutem smrkovým a lýkožroutem lesklým, čímž umožnila dokončení vývoje nové generace kalamitních škůdců na napadených stromech, opuštění těchto napadených stromů brouky a jejich další rozšíření do okolních lesních porostů ve svém vlastnictví i vlastnictví jiných osob, následně došlo k ohrožení dalších stromů kůrovci, kácení těchto napadených stromů, kdy vzniknou nové holiny, či dojde k prořezávání lesních porostů, snížení jejich zakmenění, snížení jejich mechanické stability následkem jejich otevření působení bořivých větrů a snížení jejich stability vůči škodlivým abiotickým činitelům jako jsou vítr, mokřý sněh, příp. námraza, teplotní a srážkové extrémy.*“ Z uvedeného tedy vyplývá, že ČIŽP i žalovaný žalobkyni stíhali právě za ohrožení. Podstata tohoto jednání spočívala v umožnění podmínek vývoje a výletu kůrovce a tím i ohrožení životního prostředí, které spočívalo ve vylíčených následcích tohoto jednání žalobkyně.
81. Dále, jak již bylo výše vyloženo, přestupek podle ustanovení § 4 odst. 1 písm. c) zákona o ČIŽP je podle judikatury Nejvyššího správního soudu dokonán už jen samotným vytvořením podmínek pro působení škodlivých biotických a abiotických činitelů. Zákon obecně nestanovuje jako znak tohoto deliktního jednání jeho trvání (srov. § 8 PřesZ) či hromadnost (srov. § 9 PřesZ). V závislosti na tom, jakým jednáním k takovému vytvoření podmínek dochází, lze proto přestupek podle ustanovení § 4 odst. 1 písm. c) zákona o ČIŽP spáchat jednorázovým ale i déletrvajícím jednáním.
82. Především déletrvajícím opomenutím - nekonáním při neprovádění vhodné asanace nepochybně dochází k ohrožení životního prostředí. Pokud je totiž tímto opomenutím umožňován kontinuální vývoj a průběžně dochází k výletu kůrovce, dochází také ke zvyšování počtu napadených stromů, tím ke zvětšení rozsahu postižené plochy a tím i napadení dalších stromů, u nichž zase dochází k umožnění vývoje a výletu kůrovce, u nichž je povinen vlastník lesa provést včas účinnou asanaci. Jedná se tedy o kontinuální a nepřetržitý vývoj situace, během níž je vlastník lesa povinen znovu a znovu jednat a provádět asanační opatření formou, jak mu ukládají právní předpisy; čím déle trvá jeho nedostatečná asanační činnost, tím je potřeba provedení opatření naléhavější a rozsáhlejší. Podle názoru městského soudu porušení povinnosti provádět včasnou asanaci na každém nově napadeném stromu nelze pak chápat jako dílčí skutek pokračujícího jednání. Jednotlivým prvkem těchto jednání je právě kontinuálnost a návaznost neprovádění asanace u zjištěných stromů. Jinými slovy, dlouhodobost porušování uvedených povinností je způsobem jednání žalobkyně, které bylo takto rozprostřeno do většího časového období. Jednání žalobkyně je proto jeden skutek *de iure* vymezený časovým obdobím, kdy docházelo neprováděním včasné asanace k ohrožení životního prostředí, tak i rozsahem následku tohoto jednání, tj. rozsahem ohrožení životního prostředí.
83. Městský soud shledal, že rozhodná skutková zjištění v projednávané věci o stavu kůrovcového dříví v lesích žalobkyně mají v prvostupňovém rozhodnutí oporu nejprve v záznamech o venkovní kontrole ze dne 14. 6. 2018 a 26. 6. 2018. Jak již bylo výše uvedeno, ta v tomto období konstatovala přítomnost jak částečně zpracovaného kůrovcové dříví ponechaného u pařezu v lesním porostu či zcela nezpracovaného, avšak neasanovaného kůrovcové dříví s již ukončeným vývojem kůrovců. V kůře pod stromy nebo kůře odloupané inspektory byly patrné pozerky s výletovými otvory svědčící o tom, že brouci dokončili vývoj a rozšířili se do okolních porostů, což bylo ověřeno nálezem kůrovcového dříví v okolí s neukončeným vývojem. K ukončení vývoje došlo buď na konci roku 2017 (říjen až prosinec) či v jarním období roku 2018 (měsíce duben až květen).

Prvostupňové rozhodnutí poté identifikuje 32 oblastí zjištěných na místě (v červnu 2018), v nichž k tomuto nálezu došlo; ve valné většině (31 oblastí) konstatuje rozhodnutí nálezu stojících souší, u 5 oblastí konstatuje rozhodnutí nálezu částečně zpracovaného kůrovcového dříví, v jedné oblasti šlo o neasanované dříví. Ze záznamů o venkovní kontrole ze dne 11. 9. 2018 a 20. 9. 2018 správní orgán I. stupně zjistil, že došlo k dalšímu masivnímu napadení zbylých smrkových porostů. Jde tedy o nárůst postižené plochy oproti poslední kontrole. Správní orgán I. stupně zjistil, že většina lesních porostů nad 50 let je již napadena či vytěžena, v současné době dochází k napadení smrkových lesních porostů ve věku 20 až 40 let. U dále identifikovaného soupisu kůrovcového dříví konstatoval, že nezpracované a neasanované dřevo bylo buď oloupané z kůry z důvodu výskytu kůrovce (lýkožrouta smrkového nebo lesklého), nebo bylo patrné napadení kůrovci s ukončením vývoje kůrovců. K ukončení vývoje a rozšíření kůrovců došlo v létě 2018 (měsíce červenec, srpen). Rozhodnutí identifikuje 7 oblastí, v nichž k tomuto nálezu došlo; u všech oblastí konstatuje rozhodnutí nálezu stojících souší. Prvostupňové rozhodnutí dále shrnuje rozsah zjištění o napadených plochách – plochy byly zakresleny do obrysových map LHP, rozsah byl zjištěn z LHP, ze zjištění na místě od inspektorů ČIŽP. Rozsah byl odsouhlasen pověřeným pracovníkem žalobkyně. Jako podklad k venkovní kontrole z června 2018 byla použita i zpráva o šetření stavu lesa od ÚHUL ze dne 31. 5. 2018 se zákresem k 22. 5. 2018.

84. Dále prvostupňové rozhodnutí konstatuje vývoj kalamity na pozemcích žalobkyně. Prvostupňové rozhodnutí konstatuje, že k obrovskému nárůstu došlo v letním období roku 2017, kdy na celém území mezi obcemi Borek, Libnič, Červený Újezdec, Lhotice došlo k masivnímu napadení smrkových porostů od stáří 70 let. V roce 2016 bylo v lesní hospodářské evidenci vykázáno zpracování kůrovcového dříví v rozsahu 7465 m³, v roce 2017 už v rozsahu 22148 m³. V roce 2017 zjištěné a kůrovcem již opuštěné kůrovcové dříví bylo řešeno v přestupkovém řízení příkazem ze dne 3. 1. 2018 (jednalo se o období srpen – září 2017). Ve skupině 6Aa8a bylo v roce 2017 zjištěno 15 m³ kůrovcového dříví, které bylo řešeno v tomto přestupkovém řízení a do pozdějšího řízení nebylo zahrnuto. V této skupině v roce 2018 bylo zjištěno 150 m³ kůrovcového dříví s v té době neukončeným vývojem. Podle správního orgánu I. stupně jde o důkaz zvýšeného množství kůrovce, na který měla žalobkyně včas reagovat na počátku 2018, což neučinila. Z výsledků kontroly z června 2018 vyplývá, že v podzimním období roku 2017 a v jarním období roku 2018 neučinila žalobkyně dostatečné asanační opatření, čímž umožnila dokončit vývoj nové generace škůdců, jejich výlet a další napadení stromů jak ve svém vlastnictví, tak i jiných osob. V jarním i letním období roku 2018 pokračovalo masivní napadání smrkových porostů se stářím 30 let. Správní orgán I. stupně poukázal na tvrzení žalobkyně, že se od roku 2017 potýkala s problémy se zajištěním zpracovatelských kapacit.
85. K samotnému jednání žalobkyně – nekonání a k učiněným obranným opatření prvostupňové rozhodnutí konstatuje, že v roce 2016 a 2017 bylo instalováno 38 ks otrávených lapáků, v roce 2018 poté 65 lapačů (termín instalace 2 – 4.5.), položeno 20 ks otrávených lapáků (2m), termín instalace 17. 4. 2018. Správní orgán I. stupně konstatoval, že v klimatických podmínkách, které panovaly na začátku roku 2018 (krátká, teplá zima, nízké množství sněhových srážek a brzkým nástupem teplého jara) bylo žádoucí začít s instalací nejpozději počátkem dubna tak, aby obranná opatření byla účinná a chytila počáteční aktivitu kůrovců. Vzhledem k tomu, že žalobkyně věděla, že neprovedla včasnou asanaci dříví z roku 2017, měla na tuto situaci reagovat včasným instalováním náležitého množství obranných opatření, aby část brouků podchytila. Hlavní problém situace spatřil správní orgán I. stupně právě v té skutečnosti, že žalobkyně dostatečně nezvládla množství nezpracovaného a neasanovaného kůrovcového dříví v zimním období 2017 – 2018.
86. Správní orgán I. stupně konstatoval, že přestože v roce 2018 probíhal průběžný odvoz dřevní hmoty, v lesních porostech i na skládkách dřeva se v září roku 2018 nacházelo 8406,32 m³. Část dříví měla být chemicky ošetřena, to však ČIŽP nemohl ověřit. Dle zjištění správního orgánu žalobkyně tedy odvážela přednostně dříví s neukončeným vývojem kůrovců, dále prováděla chemickou asanaci. Žádné další opatření žalobkyně neprovedla. Správní orgán I. stupně

vyjmenoval další přípustné způsoby mechanické či chemické asanace kůrovcového dříví, jak je připouští vyhláška č. 101/1996 Sb. Dovodil, že žalobkyně tedy nevěnovala asanaci náležitou pozornost a nevyužila všechny možné způsoby asanace.

87. Následkem neprovedení včasné a dostatečné asanace došlo na lesním majetku k dalšímu šíření škůdců – jak v majetku žalobkyně, tak sousedních vlastníků lesů. Z podkladů Ústavu pro hospodářskou úpravu lesů – zprávy o šetření stavu lesa zn. ÚHÚL/2356/2018/CB ze dne 31. 5. 2018 vyplývá, že z celkové výměry půdy 680,11 ha bylo od června 2017 do května 2018 rozvráceno více jak 119,80 ha porostní půdy. Ústav rovněž poskytl výsledky monitoringu kůrovcové situace ze dne 15. 10. 2018. Ten monitoroval v září až říjnu 2018 oblast Mojského lesa a okolí. Celkem bylo zjištěno devastující poškození 30 % výměry všech smrkových porostů. V oblasti jádra Mojského lesa 99 %. V majetku žalobkyně byl k říjnu 2018 zjištěn výskyt 174,44 ha holin z roku 2018, 58,25 ha, 2,99 ha lesních porostů poškozených kůrovci v období září až říjen 2018. Celková asanace byla odhadnuta v rozsahu 3 %, navzdory asanačním těžbám škůdce opustil dřevo před jeho efektivní asanací. Přírůstek ploch poškozených porostů činí 523,47 ha, výměra holin za poslední rok činí 304,08 ha. Z vyjádření sousedních vlastníků (Lesy ČR a Město Lišov) vyplývá, že došlo k rozšíření kůrovců na jejich majetky.
88. Žalobkyně byla sankcionována za jednání v časových úsecích – říjen 2017 – květen 2018 a červenec a srpen 2018. Jinými slovy, správní orgán I. stupně shledal žalobkyni vinnou, že právě v těchto obdobích umožnila na specifikovaných stromech vývoj a dokončení vývoje/výlet kůrovce.
89. První porušení vlastníka lesa bylo u žalobkyně shledáno již v měsících srpen a září 2017, kontrola konstatovala následek na místě ve dnech 24. 10. a 30. 11. 2017. V tu dobu hodnotila tedy stávající stav v místě, který tu byl po předchozím období srpen a září 2017, v němž žalobkyně své povinnosti vlastníka lesa neplnila. Za toto jednání byla žalobkyně sankcionovaná příkazem ze dne 3. 1. 2018; ten současně představuje i důrazné upozornění do budoucna, že žalobkyně je povinna své zákonné povinnosti plnit.
90. Další taková kontrola proběhla až v roce 2018. První období nyní sankcionovaného jednání je tedy definováno a vymezeno časovým úsekem, který uplynul mezi jednotlivými zjištěními kontrolního orgánu. Toto období počíná následujícím měsícem od posledního zjištěného stavu v říjnu 2017 do května 2018, tj. před první kontrolou na místě v roce 2018, která se uskutečnila v červnu 2018.
91. Prvostupňové rozhodnutí konstatuje porostní skupiny, u nichž byly kontrolami zjištěny výskyt souší či pokáceného dříví s ukončeným vývojem. Ověření závěru správního orgánu I. stupně o tom, že v tomto období došlo k nepříznivému vývoji, co se týče rozsahu nedostatečné asanace stromů, poté vyplývá ze srovnání stavu kůrovcového dříví a souší při kontrole v říjnu a listopadu 2017 a novými zjištěními v červnu 2018 a v září 2018.
92. Příkaz ze dne 3. 1. 2018 (resp. protokol ze dne 30. 11. 2017) konstatuje umožnění vývoje kůrovce u 426 m³ v srpnu a září 2017 v lesních porostech na lesních pozemcích p. č. 212/1, 212/3, 152/1 v katastrálním území Borek, p. č. 2752/5, 2752/7, 2752/9, 2752/20 a 2752/26 v katastrálním území Červený Újezdec. Oproti tomu prvostupňové rozhodnutí (protokol ze dne 25. 10. 2018) konstatuje, že v říjnu 2017 až květen 2018 žalobkyně neprovedla včasnou asanaci a tím umožnění vývoje kůrovce 9732 stromů smrku o objemu celkem 4193 m³ na lesních pozemcích 2752/1, 2752/5, 2752/7, 2752/9, 2752/13 v katastrálním území Červený Újezdec, p. č. 150, 152/1 v katastrálním území Borek, p. č. 726 v katastrálním území Hosín.
93. Ze srovnání podkladů k oběma kontrolám konkrétně vyplývá, že shodným předmětem kontroly v roce 2017 a 2018 byl stav v porostních skupinách 13Bb10, 5Aa9a, 11Cc7, 8Bb9, 8Cc5a, 6Aa8a a 4Aa9. Záznam o kontrolních úkonech ze dnů 14. 6. a 26. 6. 2018 k tomu konstatuje, že tyto plochy byly v roce 2017 řešeny v jiných částech, popř. v tomto rozsahu nebyly řešeny. Druhé období červenec – srpen 2018 je vymezeno neprovedením včasné asanace na dalších 614 stromech o objemu 161 m³ na lesních pozemcích 2752/1, 2752/2 a v katastrálním území Červený Újezdec,

p. č. 150, 152/1 v katastrálním území Borek. Záznam o kontrolních úkonech ze dnů 11. 9. a 20. 9. 2018 poté disponuje novými zjištěními o plochách 13Cc2, 11Dd2, 12Dd2m 12Cc2, 6Dd2, 6Aa8a (oproti kontrole z června 2018 se zvětšila plocha napadení na dvojnásobek z 0,3 ha na 0,6 ha a z postižení objemu dříví na ze 120m³ na 200m³), 6Aa8b. To odpovídá tomu, že v tomto období mělo dojít k dalšímu napadení stromů oproti poslední kontrole z června 2018. Ve zbytku prvostupňové rozhodnutí disponuje novými zjištěními v územích, kterých se předchozí kontrola v roce 2017 netýkala vůbec.

94. Dále - protokol o kontrole ze dne 30. 11. 2017 i ze dne 25. 10. 2018 obsahují nejen textové ale i grafické podklady. V nich jsou zakresleny postižené plochy a to na území, které je graficky vymezeno u obou protokolů stejně – pro oblast katastrálních území Borek, Hosín a Červený Újezdec. Samotným kontrolám v roce 2017 byli přítomni během 2 termínů kontrol nejen 2 zástupci České inspekce životního prostředí, ale také zástupci žalobkyně - lesník Ing. R. a lesní hospodář žalobkyně Ing. S., v roce 2018 byli přítomni během 4 termínů kontrol 3 zástupci České inspekce životního prostředí a za žalobkyni rovněž Ing. R. a 1x odborný lesní hospodář žalobkyně Ing. S. Nikde v protokole ani z obsahu správního spisu (např. ve formě námitek proti obsahu protokolu) nevyplývá, že by byly uplatněny námitky proti zjištěnému stavu, místu či rozsahu provedeného šetření.
95. Ze srovnání všech těchto podkladů poté podle názoru městského soudu vyplývá zhodnocení stavu a vývoje postižení lesa ve vlastnictví žalobkyně a to v období před kontrolou 2018 (tj. na podzim 2017) i v jejím průběhu v roce 2018. Podle názoru městského soudu se jedná o dostatečně komplexní a věrohodný přehled o stavu lesa na území.
96. Pokud nyní žalobkyně (veskrze obecně) namítá, že by snad předmětem monitoringu (a tedy předmětem kontrolních zjištění a následné sankce) v roce 2017 nemusely být všechny pozemky, na kterých byla provedena kontrola v roce 2018, popř. že by do kontrolních zjištění (a následné sankce) v roce 2018 byly zahrnuty též části, které byly předmětem kontroly v roce 2017, nelze její námitce přisvědčit. Z podkladů správního spisu (nejnárodněji zejména z grafických částí předmětných protokolů) totiž vyplývá, že správní orgán I. stupně hodnotil území dostatečně detailně, komplexně a na totožné ploše všech tří zmíněných katastrálních území. Podklady tak poskytují dostatečný přehled o tom, jaký byl na území původní stav v roce 2017, stav v roce 2018 a jaký byl vývoj mezi těmito obdobími. Není pravděpodobné, že by kontrola zaměřená na ověřování účinnosti prováděné asanace v území byla provedena tak nedůsledně, jak naznačuje žalobkyně.
97. Vymezení období deliktního jednání žalobkyně, postiženého území i rozsahu následků, je tak podle názoru městského soudu jednoznačné, nezaměnitelné, odpovídá skutkovým zjištěním a má oporu ve správním spise.
98. Správní orgán I. stupně sankcionoval žalobkyni toliko za 2 jednání – opomenutí v obdobích, během nichž kdy se postupně na jejích pozemcích zvětšovala hmota kůrovcového dříví a tato hmota nebyla včasné asanována. Žalovaný je oproti tomu názoru, že vzhledem k bionomii kůrovce k ukončení vývoje a výletu kůrovců došlo na jaře 2018, nejdříve v polovině dubna 2018 a toto období je nutné považovat za počátek protiprávního jednání podle § 4 odst. 1 písm. c) zákona o ČÍŽP.
99. Jak již bylo výše vyloženo, s tímto názorem se nelze ztotožnit. Přestupek podle § 4 odst. 1 písm. c) zákona o ČÍŽP je ohrožovací delikt, jenž je dokonán vytvořením podmínek, v projednávané věci konkrétně umožněním vývoje a výletu kůrovce, k čemuž v případě dlouhodobého opomenutí žalobkyně docházelo kontinuálně právě v uvedených obdobích. Určení přesného okamžiku, kdy kůrovec dokončil vývoj a vylétl, pak není pro naplnění skutkové podstaty podstatný. Jakkoliv byl žalovaný tohoto (i podle městského soudu nesprávného) názoru, tuto doplňující úvahu provedl jen ve vztahu k posouzení, zda měly být uvedené skutky projednány ve společném řízení se skutkem za období srpen – září 2017. Do vymezení období deliktního jednání ani do rozsahu způsobeného

následku žalovaný tuto úvahu nijak nepromítl a výroky neměnil (výroky prvostupňového rozhodnutí naopak potvrdil). Nesprávný názor žalovaného tak nemá vliv na zákonost napadeného rozhodnutí.

100. Pokud však správní orgán I. stupně stíhal žalobkyni za dvě různá období, šlo o dva dílčí skutky téhož přestupku podle § 4 odst. 1 písm. c) zákona o ČIŽP. První dílčí jednání uskutečnila žalobkyně v rozmezí říjen 2017 – květen 2018, druhé neprodleně poté v červenci a srpnu 2018. Dle výrokové části i odůvodnění prvostupňového i napadeného rozhodnutí (jež mají oporu ve skutkových zjištěních) spočívala obě jednání žalobkyně ve stejných skutkových okolnostech, byla provedena stejným způsobem (tj. neprovádění včasné chemické či manuální asanace, čímž byl umožněn vývoj a výlet kůrovce) a tímto jednáním byla naplněna totožná skutková podstata podle § 4 odst. 1 písm. c) zákona o ČIŽP. Podle názoru městského soudu takto dvěma dílčími skutky žalobkyně pokračovala ve svém protiprávním jednání ve smyslu § 7 PřesZ.

Otázka recidivy, promlčení jednání a podmínky pro společné řízení

101. Uvedená kvalifikace jednání žalobkyně jako jednoho skutku má svůj význam i ve vztahu k trestání recidivy, pro trestání ve společném řízení či pro posouzení možné prekluze deliktního jednání.
102. Otázka promlčení pokračujícího jednání je upravena v ustanovení § 31 odst. 2 písm. a) PřesZ, podle něhož promlčecí doba počíná běžet u pokračujícího přestupku dnem následujícím po dni posledního dílčího útoku. První dílčí útok byl ukončen v květnu 2018, druhý v září 2018. Jelikož horní hranice sankce za přestupek podle § 4 odst. 1 písm. c) zákona o ČIŽP je 5.000.000 Kč (§ 4 odst. 2 zákona o ČIŽP), podle § 30 písm. b) PřesZ byla promlčecí doba 3 roky. O skutcích žalovaný pravomocně rozhodl 27. 5. 2019. Jednání žalobkyně tak nebylo promlčeno.
103. Podle § 4 odst. 2 zákona o ČIŽP platí, že za přestupek podle odstavce 1 lze uložit pokutu do 5.000.000 Kč. Podle § 5 zákona o ČIŽP platí, že je-li přestupek podle tohoto zákona spáchán opakovaně po nabytí právní moci rozhodnutí o přestupku, uloží se pokuta až do výše 10.000.000 Kč. Přestupek je spáchán opakovaně, jestliže od nabytí právní moci rozhodnutí o stejném přestupku, z něhož byl obviněný uznán vinným, do jeho spáchání neuplynulo 12 měsíců.
104. Za skutek vymezený obdobím od srpna do září 2017 byla žalobkyně pravomocně potrestána v příkazu z 3. 1. 2018 (právní moc nabyt dne 26. 1. 2018). Je sice pravdou, že v tu dobu se už uskutečnila část prvního dílčího jednání žalobkyně – tj. od října 2017 do ledna 2018. Nejvyšší soud v usnesení ze dne 19. 9. 2012, č. j. 6 Tdo 894/2012-30, podle názoru městského soudu v principiálně obdobném případě však vyložil, že u déletrvajících jednání, jež jsou však jedním skutkem *de iure*, je rozhodující stav v době ukončení jednání.
105. Nejvyšší soud uvedené posuzoval u kvalifikovaného trestného činu nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle § 283 odst. 1, odst. 2 písm. b) tr. zákoníku¹. Konstatoval, že jako recidivu je nutno posoudit čin pachatele i tehdy, byl-li až v průběhu jednání páchaného po určitou dobu a vykazujícího znaky trestného činu nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle § 283 odst. 1 tr. zákoníku pravomocně odsouzen za trestný čin podle § 283 tr. zákoníku, jehož se dopustil jiným skutkem. Pro naplnění tohoto kvalifikačního znaku je podle Nejvyššího soudu rozhodný stav v době, kdy bylo dokončeno jednání, jímž byl čin spáchán, nikoliv, kdy bylo takové jednání započato. Pro úplnost a snadnější pochopení uvedeného závěru poté městský soud odkazuje na následující úvahu Nejvyššího soudu: „Užití kvalifikované skutkové podstaty podle § 283 odst. 2 písm. b) tr. zákoníku je odůvodněno tehdy, spáchal-li (pachatel) čin uvedený v odstavci 1, ač byl za takový čin v posledních třech letech odsouzen

¹ trestného činu podle § 283 odst. 1 a 2 písm. b) trestního zákoníku se dopustí ten, kdo neoprávněně vyrobí, doveze, vyveze, proveze, nabídně, zprostředkuje, prodá nebo jinak jinému opatří nebo pro jiného přechovává omamnou nebo psychotropní látku, přípravek obsahující omamnou nebo psychotropní látku, prekursor nebo jed, přičemž pachatel bude potrestán odnětím svobody na dvě léta až deset let nebo propadnutím majetku, spáchá-li tento čin, ač byl za takový čin v posledních třech letech odsouzen nebo potrestán.

či potrestán. Spácháním činu ve smyslu citovaného ustanovení je nezbytné chápat naplnění znaků skutkové podstaty daného trestného činu v jednání pachatele, což v případě, že takový čin není jednorázovým deliktem, jenž je dílem okamžiku, nýbrž je "rozprostřen ve větším časovém prostoru", znamená, že jím je veškeré pachatelovo jednání, jímž jsou znaky příslušné skutkové podstaty trestného činu naplňovány, tj. až do okamžiku, kdy jeho skutek (de iure) je ukončen. Rozhodné je (obdobně jako je tomu např. při posuzování trestnosti činu a doby jeho spáchání - § 2 tr. zákoníku) to, kdy je dokončeno jednání, jímž je čin spáchán."

106. Městský soud z důvodů, které již vyložil výše, je toho názoru, že jednání žalobkyně bylo jeden skutek *de iure*. Žalobkyně byla za předcházející jednání (období srpen – září 2018) pravomocně odsouzena dne 26. 1. 2018. První dílčí skutek žalobkyně byl dokončen v květnu 2018, druhý v září 2018. Žalobkyně se poté v období po 26. 1. 2018 dopustila dvou dílčích skutků recidivujícího jednání. Aplikace zvýšení trestní sazby podle § 5 zákona o ČÍŽP měla splněny tedy zákonné předpoklady spočívající v již pravomocném odsouzení za totožné jednání ve lhůtě 12 měsíců.
107. Pokud žalobkyně namítla, že správní orgány chybně neprojednaly věc ve společném řízení podle § 88 PřesZ, městský soud poukazuje na to, že podle § 88 odst. 3 PřesZ se „*ve společném řízení neprojedná přestupek, který byl spáchán po zahájení řízení o jiném přestupku*“. Skutek dle příkazu ze dne 3. 1. 2018 se stal v období srpen – říjen 2017, žalobkyně byla pravomocně odsouzena 26. 1. 2018. První dílčí jednání za období říjen 2017 – 2018 bylo jako jeden skutek dokončeno v květnu 2018. Toto jednání správní orgány zjistily v červnu 2018, teprve poté o něm mohlo být zahájeno řízení, což se stalo dne 16. 11. 2018 a to společně i za období říjen 2017 – srpen 2018. Tyto skutky se skutkem z roku 2017 ve společném řízení projednáno proto být nemohly, podmínky pro společné řízení podle § 88 odst. 3 PřesZ nejsou splněny.

Okolnosti rozhodné pro uložení a výměru sankce

108. Dalšími námitkami žalobkyně zpochybňuje hodnocení okolností pro určení druhu a výměry trestu. Žalobkyně v žalobě namítla, že byl nesprávně zjištěn skutkový stav, co se týče polehčujících okolností, a to i přes uplatněné odvolací námitky.
109. Podle § 50 odst. 3 správního řádu platí, že „*správní orgán je povinen zjistit všechny okolnosti důležité pro ochranu veřejného zájmu. V řízení, v němž má být z moci úřední uložena povinnost, je správní orgán povinen i bez návrhu zjistit všechny rozhodné okolnosti svědčící ve prospěch i v neprospěch toho, komu má být povinnost uložena.*“ Uvedené nepochybně platí též ve správním trestání pro odvolací řízení § 50 odst. 3 správního řádu, odvolací správní orgán tak není vázán jen návrhy účastníka na doplnění dokazování a zjištění skutkového stavu v mezích § 82 odst. 4 správního řádu (§ 93 odst. 1 správního řádu). Městský soud však souhrnně musí konstatovat, že odvolací námitky žalobkyně byly v tomto ohledu nanejvýše stručné, žalobkyně ke svým tvrzením předložila jen velmi kusé důkazy a nebylo jimi zřejmé, kterou skutečnost a v jaké rozsahu navrhuje žalobkyně v řízení prokázat.
110. Žalovaný podle žalobkyně bagatelizoval námitky týkající se dalších vlivů, které způsobily významné rozšíření kůrovce v oblasti Mojského lesa. Z napadeného rozhodnutí k tomu vyplývá, že žalovaný (a předtím správní orgán I. stupně) klimatické podmínky (sušší počasí, vyšší teploty) při vývoji a šíření kůrovce neshledal za zásadně relevantní. Existenci klimatických podmínek, které bez zavinění žalobce v oblasti panovaly a napomohly rozvoji škůdců, naopak hodnotil jako polehčující okolnosti. Poukázal na to, že podmínky ve srovnání s jinými regiony nebyly odlišné či příhodnější pro rozvoj kůrovců. Naopak byl toho názoru, že pro věc bylo rozhodující, aby žalobkyně na situaci včas reagovala a šíření kůrovce by se zpomalilo. Situaci přispěla tedy podle žalovaného neschopnost žalobkyně reagovat na situaci, přestože k tomu měla mít dostupné informace.
111. Městský soud se touto výchozí úvahou žalovaného ztotožnil. Žalobkyně byla potrestána za to, že svým opomenutím umožnila vývoj a výlet kůrovce; jinými slovy, že žalobkyně po delší dobu vytvářela podmínky určitého rozsahu a tím ohrozila životní prostředí lesa. Hlavní příčina následku byla tedy nedostatečná a nikoliv včasná asanace a tím postupné vytváření a navyšování zdrojů pro vývoj a výlet kůrovce; bez vytvoření tohoto zdroje by k tomuto následku nedošlo. Strany se poté

shodují v tom, že k vývoji a šíření kůrovce přispěla rovněž klimatická situace v místě. Stávajících podmínek si žalobkyně nicméně nepochybně vědoma byla a být vědoma i mohla a musela si obecně být vědoma rovněž toho, že musí co nejdříve provést asanaci, neboť pro šíření kůrovce v jeho vegetativním období může dojít k daleko závažnějšímu následku. S lehkou ironií řečeno, jedná se o obdobnou situaci, jako by žalobkyně ve vysušeném lesním prostředí neučinila opatření proti založenému ohni, a poté se dovolávala toho, že se oheň vlivem větru a sucha rozšířil více, než kdyby přšelo a bylo bezvětrí. Žalobkyně si zkrátka měla být vědoma, že v situaci, v jaké se nacházela, měla jednat pružně, aby zabránila co nejhoršímu následku. Za této situace, kdy povětrnostní podmínky skutečně nezávisí na vůli žalobkyně, nicméně bylo nutné uzpůsobit činnost, proto vhodně správní orgány klimatické podmínky hodnotily sice jako polehčující okolnost, nikoliv však zásadní.

112. K ovlivnění poměrů stavbou dálnice D3, žalovaný obecně shrnul, že samotná stavba D3 se lesních pozemků žalobkyně nijak nedotkla. Při výstavbě úseku dálnice 0309/III Borek – Úsilné sice došlo v katastrálním území Borek u Českých Budějovic k vykácení trasy přímo skrze lesní porosty ve vlastnictví žalobkyně, těchto porostů se však řešený případ nedotýká. Úsek dálnice 0309/II Ševětín – Borek zasahuje k západnímu okraji lesního majetku, kde se nacházejí dotčené pozemky p. č. 726 v k. ú. Hosín a lesní pozemky p. č. 150 a p. č. 152/1 v katastrálním území Borek, porostní okraje však z důvodu výstavby odstraňovány nebyly. Jako příliš obecnou shledal žalovaný námitku, že v důsledku výstavby byla ztížena asanace a odvoz kůrovcového dříví, neshledal proto důvod žádat zprávy silničního správního úřadu o uzavěrce komunikací v průběhu výstavby D3. Žalovaný poté uvedl, že žalovaný byl povinen užívat i jiné, než běžné cesty, tudíž to na asanaci nemohlo mít vliv.
113. Žalobkyně sporuje v žalobě tyto závěry s tím, že nebylo její povinností označit cesty, které byly v důsledku výstavby D3 uzavřené. Je toho názoru, že v souladu s § 50 odst. 3 správního řádu tuto skutečnost byl povinen zjistit žalovaný a důkazy zajistit od silničního správního úřadu.
114. Městský soud shledal tuto skutečnost za okolnost, která by mohla, pokud by byla prokázána, výrazně ovlivnit přístup žalobkyně na dotčené pozemky a provádění asanace dříví. Soud k doplnění již zjištěného skutkového stavu proto k důkazu vyžádal jednak zprávy silničního správního úřadu – Magistrátu města České Budějovice, Obecního úřadu Borek, Hosín a Městského úřadu Lišov, dále se k uzavírkám a opravám cest vyjádřilo i Ředitelství silnic a dálnic České republiky a rovněž odbor ochrany životního prostředí Magistrátu České Budějovice. Z předložených podkladů a vyjádření vyplývá, že v dotčeném území se nachází síť navzájem protkaných cest, většina je se šterkovým podkladem v prostoru lesa, část z nich, která spojuje území s veřejnými komunikacemi (v obci Červený Újezdec, Libnič, Borek), je s asfaltovým podkladem. V průběhu stavby D3 pak byla prováděna úprava polní cesty v km 126,2 km – 126,7 km, lesní cesty 126,95 km vlevo, polní a lesní cesta v km 120,270 – 121,030; výstavba SO 205 Most přes MK u Chyňavy v 126,952 km také omezila přístup k některým pozemkům. Žádný ze silničních správních úřadů příslušných k uzavírkám komunikací v dotčené oblasti poté nepotvrdil, že by svým rozhodnutím uzavřel některou z cest. Městský úřad Lišov nicméně soudu sdělil, že se v daném případě jednalo pouze a jen o opravy stávajícího šterkového povrchu, též stávajících cest. Veškeré opravy nevyžadovaly žádné povolení ani ohlášení dle tehdy platné legislativy, především pak zákona č. 183/2006 Sb. Opravy cest se týkaly katastru Červený Újezdec, především pak pozemků parc. č. 2752/12, 2752/8, 2752/5, 2752/6, 2752/14, 2752/15, 2752/16, 2752/17. Městský úřad uvedl, že žalobkyně o možnost náhradní dopravy po dobu opravy cest nežádala a náhradní dopravu v řešeném katastru s tímto silničním správcem neprojednávala.
115. Městský soud poté shledal, že žalobkyně v odvolání v tomto ohledu námitky uplatnila skutečně obecně, byť alespoň popsala, jaké obtíže s dopravou jí vyvstaly během dopravních omezení. Žalobkyně nicméně ve správním řízení alespoň mohla nabídnout věrohodnou skutkovou verzi o tom, jakým způsobem měla během stavby D3 ztížený přístup do dotčené oblasti a jak jí tato okolnost zásadně ztížila provádění asanace kůrovcového dříví. Bez konfrontace s konkrétní odvolací námitkou totiž správní orgány (potažmo i soud) sice na základě šetření u silničního

správního úřadu mohou konstatovat, že provoz po cestách mohl být částečně omezen, nemohou však samy dovozovat a hodnotit, co to pro činnost žalobkyně přesně znamenalo a jak moc to ovlivnilo a ztížilo asanaci. Právě alespoň vylíčení těchto komplikací nepochybně lze požadovat právě po žalobkyni. Pokud ta tedy v odvolání jen obecně namítla, že musela využívat jiné než obvyklé cesty, ani městskému soudu z takové námítky nevyplývá, v čem tkví zásadní komplikace pro činnost žalobkyně při asanaci dřeva. Pominout nelze ani to, že pokud by bylo skutečně silničním správním úřadem zakázáno používat cesty a oprávněně by to bránilo žalobkyni v činnosti, mohla to namítnout už v rámci kontroly. Tyto faktory však žalobkyně tehdy vůbec nenamítla. Setrvale poukazovala spíše na problémy kapacitního charakteru v tom ohledu, že zpracovatele nesehnala, nikoliv na nepřístupnosti terénu a nemožnosti svážet asanované dříví. Za této situace, kdy žalobkyně nevykládala věrohodnou verzi skutkového děje o zásadních obtížích v dopravě (či ztíženém přístupu na obhospodařované pozemky), nebylo na místě její tvrzení rozsáhle došetřovat a žalovaný při vypořádání námítky vhodně vycházel pouze z toho, co mu bylo o poměrech dopravy v místě známo.

116. Rovněž v řízení před soudem však žalobkyně svou argumentaci k této otázce konkretizovala tak, že *„některé dřívě běžně používané cesty v lesích byly z důvodu výstavby dálnice uzavřeny, a proto přístup těžké techniky do lesů byl velmi komplikovaný, když k uvedenému omezení dopravy v předmětných lesích došlo dle žalobce bobužel právě v době, kdy lesy čelily razantnímu útoku kůrovce. Doprava strojů k místu těžby, jakož i odvoz kůrovcového dřeva z lesů, trvala proto o poznání delší dobu, než kdyby dopravní komunikace v předmětných lesích omezeny nebyly, což s sebou nutně přineslo i ten negativní efekt, že žalobce mohl za stejný čas asanovat méně stromů než by býval asanoval, kdyby dopravní cesty uzavřeny nebyly.“* Uvedená tvrzení jsou stále stejně obecná jako v odvolání, nicméně lze z nich podle názoru městského soudu vyrozumět alespoň shrnutí následků, které pro žalobkyni a jí prováděnou asanaci kůrovcového dříví mělo přinést dopravní omezení v oblasti. Žalobkyně tedy ve zkratce tvrdí, že dopravní omezení ztížila její přístup do oblasti.
117. Je zjevné, že žalobkyně k následkům dopravních omezení již od odvolacího řízení jednotně a setrvale tvrdí stejné skutečnosti; ani v žalobě (ač byla konfrontována s postojem žalovaného) je nijak konkrétně nedoplnila a nerozvinula. Její postoj v této otázce je tedy zřejmý a konstantní. Městský soud proto neshledal za nezbytné, aby k této skutečnosti provedl ještě i důkaz navrhovaným výslechem Ing. R., lesníka žalobkyně.
118. Ze soudem zajištěných podkladů poté vyplývá, že provoz v západní části území jistě byl v důsledku budování D3 částečně omezený (viz. vyjádření ŘSD ze dne 18. 3. 2021), znalost přesného rozsahu dopravních omezení v této části území v důsledku stavby D3 nicméně není podle názoru městského soudu již nezbytná (ostatně proto městský soud shledal za nadbytečný žalobkyní navrhovaný důkaz k doplnění tohoto vyjádření ŘSD). V komplexu zajištěných podkladů nebylo totiž prokázáno, že by současně s tím byl zásadně omezen provoz na cestách uvnitř území a taktéž navazující přístup na místní komunikace v obci Libič a Červený Újezdec v jižní a východní části území. V této souvislosti je nezbytné zmínit i to, že dle sdělení Městského úřadu Lišov i přes průběžné opravy povrchu šterkových cest v oblasti žalobkyně nežádala o možnost náhradní dopravy. Na jednu stranu tedy byl sice provoz omezen, na stranu druhou z dokazování ani tvrzení žalobkyně nijak nevyplývá, že by byl provoz v oblasti zcela znemožněn či alespoň zásadně ztížen – podle názoru městského soudu přístup do oblasti včetně navazujícího napojení na dopravní infrastrukturu zachován nepochybně byl – byť v jiných částech. Samotná výstavba D3, jež postihla jen západní část přístupu na dotčené území, tedy podle názoru městského soudu neznamovala zásadní ztížení přístupu do lesa v dotčené oblasti - ten jinak zachován byl, navíc nebylo prokázáno, že by průběžné opravy vnitřních lesních cest žalobkyni zásadně ztěžovaly dopravu v oblasti.
119. Žalobkyně jako další aspekt vlivu D3 na šíření kůrovce v území poprvé až na jednání soudu dne 17. 6. 2021 namítla (toliko v jedné větě), že škůdci mohli vylétat na lesy žalobkyně taktéž z vozidel převážejících kůrovcové dříví po D3. Žalobkyně tuto námítku neuplatnila předtím v odvolání (dne 22. 3. 2019) a ani přímo žalobě (18. 6. 2019), v obou případech shodně jako možný negativní vliv

stavby D3 specifikovala toliko změnu vodních poměrů a ztížení dopravní situace (a odvozu asanovaného dříví z oblasti).

120. Především, tuto námitku nelze podle názoru městského soudu považovat za upřesnění nebo doplnění již uplatněného žalobního bodu o vlivu stavby D3 na situaci - tento pozdější žalobní bod má jiný obsah, než dosud uplatněná argumentace a vychází z jiných okolností. Vznesení této námitky na jednání soudu tedy představuje nepřijatelné rozšíření žaloby o nový žalobní bod po lhůtě k podání žaloby, jež uplynula dne 28. 7. 2019 (srov. § 71 odst. 2 s. ř. s.).
121. I pokud by se však jednalo o přípustný žalobní bod, žalobkyně jej uplatnila toliko obecně a hypoteticky (v jedné větě), bez konkretizace a věrohodné podpory ve vylíčených okolnostech a právních důvodech, pro které by měla žalobkyně za to, že tato okolnost měla mít vliv na situaci a její nezohlednění přináší nezákonnost obou správních rozhodnutí. Prosté konstatování či úvaha žalobkyně, že k situaci mohl přispět i možný výlet lýkožrouta z převáženého dříví po D3, tak v této podobě nemůže nijak zpochybnit jak zjištěný skutkový stav, tak jeho hodnocení správními orgány a tím nemůže i zpochybnit zákonnost prvostupňového a napadeného rozhodnutí. Platí totiž, že „*pokud žalobce v žalobních bodech neprezentuje dostatečně konkrétní názorovou oponenturu vedoucí ke zpochybnění závěrů správního orgánu, nemusí pak soud hledat způsob pro alternativní a originální vyjádření závěrů, ke nimž již správně dospěl správní orgán*“ (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 3. 2015, č. j. 6 As 72/2014 – 88 nebo ze dne 29. 4. 2015, č. j. 6 As 137/2014 – 37). Městský soud tedy neshledal takto uplatněný žalobní bod ani důvodný.
122. Pokud jde o změnu hydrogeologických poměrů, tato odvolací námitka byla rovněž obecná a stručná, ale bylo lze z ní alespoň vyrozumět základní zaměření sporné otázky. Podle žalobkyně se hydrogeologické poměry změnil tak, že lesní pozemky ztratily dřívější schopnost zadržet vodu, což žalobkyně doložila fotkami, které měly prokazovat suché stromy a jejich špatné zakořenění.
123. Předně, na konkrétní skutečnosti o tom, jaký byl dle jejího názoru stav zavodnění před a po stavbě D3 v okolí lesů však žalobkyně sama ve správním řízení na prvním stupni neupozornila a k důkazům na podporu svých tvrzení předložila jen fotografie stromů a navrhla výslech svého zaměstnance Ing. R. Ani sama pak netvrdila, v jakém ohledu se hydrogeologické poměry dle jejího názoru měly změnit a proč by stavbou D3 mělo dojít k zásadnímu odvodnění lesních pozemků žalobkyně. Taková aktivita žalobkyně podle názoru městského soudu byla přítom na místě. Konkrétní tvrzení žalobkyně totiž jistě vznést mohla, neboť právě jako vlastník a hospodář na těchto pozemcích si mohla být vědoma toho, jakým konkrétním způsobem se stavba D3 dotkla vodních poměrů na jejích pozemcích. Určité vymezení toho, v čem konkrétně podle žalobkyně mělo dojít ke změně vodních poměrů, pak podle názoru městského soudu bylo na místě z toho důvodu, aby správní orgány mohly zvážit, zda je potřeba k této otázce odborného vyjádření a nechaly vypracovat znalecký posudek právě k těm otázkám, které by i podle názoru žalobkyně byly rozhodné a relevantní (srov. § 56 správního řádu). Žalobkyně však takovou procesní aktivitu nevyvinula.
124. Městský soud je toho názoru, že úměrně uplatněnému rozsahu a jejich kvalitě proto žalovaný vhodně přezkoumal odvolací námitky pouze v mezích obecných tvrzení žalobkyně a pouze obecně hodnotil možnou změnu vodních poměrů v místě z hlediska okolitých vodních toků. Žalovaný zde poukázal na to, že stavba dálnice zasahuje do dílčího povodí Kyselé vody. Uvedl, že z technické průvodky stavby dostupné na portálu www.rsd.cz/wps/portal/ vyplývá, že těleso dálnice v úseku 0309/II Ševětín – Borek niveletu původní silnice I/3 a pouze v úseku 0309/III Borek – Úsilné, konkrétně v části protínající lesní majetek společnosti, je veden v zářezu 10 m pod úroveň původního terénu. Vodoteč Kyselá voda protéká dotčeným územím téměř souběžně s komunikací a niva toku se nachází pod úrovní komunikace, přičemž ze strany dálnice přitékají dva bezejmenné přítoky, které jsou pod dálničním tělesem vedeny trubními propustky. Křížení vodoteče Kyselá voda s dálnicí je řešeno přemostěním v délce ca 190 m, toto místo se nachází mimo lesní porosty ve vlastnictví žalobkyně. Z uvedeného podle žalovaného vyplývá, že výstavbou dálnice nemohly

být vlhkostní poměry v lesních porostech a ani přítokové a odtokové poměry povrchových vod narušeny významně a natolik, aby přímo způsobily šíření kalamitních druhů kůrovců. Možnost změny lze připustit pouze v případě úseku, který vede hlubokým zářezem, avšak to se této lokality netýká.

125. Žalovaný tedy nezjistil, že by pozemky žalobkyně měly být v důsledku stavby zásadně odvodněny natolik, aby to mohlo negativně ovlivnit šíření kůrovce. Městský soud je toho názoru, že v těchto souvislostech otázku vodních poměrů žalovaný hodnotil dostatečně a správně v mezích, které vytýčila žalobkyně svými odvolacími námitkami, a správně dospěl k závěru, že stavbou D3 nebyly vodní poměry v místě zásadně dotčeny.
126. Žalobkyně v řízení o žalobě tyto závěry věcně nespornuje, resp. namítá k nim tolik, že otázka úbytku vlhkostních poměrů měla být zjištěna znalecky. Byť je mezi stranami spor o to, zda a v jakém rozsahu se stavbou D3 změnila vlhkostní poměry v lesích, to však podle názoru městského soudu není pro věc stěžejní otázka. Strany se totiž shodují v tom, že větší ať už klimatické či půdní sucho k šíření a napadení dalších stromů kůrovcem určitě přispívá, přičemž ani žalovaná nespornuje, že by v předmětné době v místě právě tyto podmínky nebyly. Zjišťování konkrétního vlivu stavby D3 na vlhkostní poměry v lesích proto není pro věc stěžejní; z tohoto důvodu proto městský soud neshledal důvod pro provedení důkazu znaleckým posudkem, jenž by měl posoudit právě tuto otázku. Pro věc je naopak rozhodující to, jak za těchto v místě existujících skutečností, kterých si žalobkyně mohla a měla být vědoma, žalobkyně při asanaci jednala; tuto otázku poté soud hodnotí v ostatních částech rozsudku.
127. Žalobkyně rovněž namítla, že správní orgány nepřihlédly k tomu, kolik vytěžila kůrovcového dřeva, a že k asanaci vyvíjela maximální možné úsilí - kromě mechanické asanace prováděla také asanaci chemickou a umístila několik desítek lapáků. Žalobkyně v této souvislosti namítla, že závažnost skutku nelze poměřit množstvím kůrovcem opuštěného dříví. Měly se zkoumat stromy s aktivní přítomností kůrovce. Žalobkyně totiž v souladu s rozhodnutím Magistrátu města České Budějovice ze dne 19. 6. 2018, sp. zn. OOZP/7530/2018 Mrš přednostně těžila stromy s aktivním výskytem kůrovce, nikoliv souše.
128. Městský soud shledal, že žalobkyně v rámci kontroly předložila tabulku s přehledem asanovaného dříví v období měsíců leden – září 2018 na jednotlivých plochách. Z tohoto podkladu vyplývá, že na jednotlivých plochách bylo kůrovcové dříví vykáceno v objemu 49.894,1 m³, z toho byla odvezena jeho část v objemu 41.487,78 m³, k tomu bylo chemicky asanováno 8.406,32 m³. Žalobkyně doložila rozmístění 65 lapáků v roce 2018. Dále v řízení o odvolání žalobkyně předložila faktury od zpracovatelů těžby v průběhu období roků 2016 – 2019, především však v období 2017 – 2018; prakticky za každý měsíc tohoto období byla vystavena faktura některým ze zpracovatelů. Správní orgány tedy nepochybně disponovaly podkladem o tom, kolik dříví žalobkyně asanovala i údajem o chemické asanaci dříví (jež ale nebylo možno v terénu ověřit) a žalobkyně i doložila počty umístěných lapáků. Je tedy zjevné, že žalobkyně skutečně v průběhu předmětného období asanaci mechanickou i chemickou ve značném rozsahu pravidelně prováděla.
129. Na druhou stranu správní orgán I. stupně (vycházející z monitorovací zprávy Ústavu) v tomto smyslu konstatoval (a žalobkyně to nespornuje), že největším problémem bylo provádění asanace v nevhodný biologický moment vývoje kůrovce, tj. po dokončení vývoje, kdy těžba neplní již obranný charakter. Celková odhadnutá asanace dosáhla maximálně 3 % objemu napadeného dříví vytěženého v ploše holin a platí tedy, že navzdory asanačním těžbám opustil škůdce dřevo před jeho efektivní asanací; provedení těžby tak nemělo na tlumení gradace kalamity vliv. Pro stanovení závažnosti jednání žalobkyně bylo tedy dle správních orgánů rozhodující to, kolik mimo uvedeného asanovaného dříví bylo nalezeno na místě dřeva způsobilého vytvořit podmínky pro ohrožení životního prostředí, tj. neasanovaného dříví. Dle správních orgánů (na základě místní kontroly) takového neasanovaného dříví bylo zjištěno 9732 stromů o objemu 41494 m³ + 614 stromů o objemu 161 m³ s tím, že byla zjištěna převážná většina dříví, z něhož již kůrovci vylétli.

Z uvedeného tedy vyplývá, že rozsah provedené asanace správní orgány sice zohlednily a hodnotily, avšak s výsledkem, že pro nedostatečnost takto provedené asanace nemohlo jít o významnou polehčující okolnost. S tímto závěrem se tak městský soud ztotožnil.

130. Neobstojí dále obhajoba, že žalobkyně těžila dřevo s aktivním kůrovcem a nesoustředila se na souše, k čemuž byla povinna mj. na základě rozhodnutí Magistrátu města České Budějovice ze dne 19. 6. 2018. Již výše bylo uvedeno, že z rozhodnutí správního orgánu I. stupně (resp. ze záznamů o kontrolních úkonech na místě v měsících červnu a září 2018) totiž vyplývá, že souše nalezené na místě při kontrolách v roce 2018 byly nové oproti roku 2017; jen v nepatrné části byla část lokalit, které byly šetřeny v roce 2018, šetřena taktéž v roce 2017, ovšem v jiných částech. U všech ostatních porostních skupin, které jsou označeny v prvostupňovém rozhodnutí, jde o nová zjištění sterilních souší na místě.
131. Vzhledem k tomu, že rozsah takto neasanovaného dříví se ve srovnání s jednotlivými kontrolními zjištěními roku 2017 a 2018 zvětšil, byly tyto souše, u kterých už kůrovec vylétl, naopak příhodným důkazem toho, v jakém nejmenším rozsahu prokazatelně v mezidobí nesplnila žalobkyně včas své povinnosti vlastníka lesa. Žalovaný v napadeném rozhodnutí proto vhodně konstatoval, že i když je dříví již souší a životní prostředí již neohrožuje, taková dříví naopak dokládá, kolik zde bylo ohrožujících stromů předtím. S tímto názorem se městský soud zcela ztotožnil. Závažnost skutků poměřením míry „nových“ ještě stojících souší byla tedy na místě. Podle názoru městského soudu, byť se v jistém slova smyslu jedná o „*zbytkový zůstatek*“, žalobkyně přesto (minimálně) u těchto stromů, které se nacházely ještě na místě, zjevně neprovedla asanaci včas v dostatečném rozsahu, aby k nežádoucímu následku nedošlo. Kolik dříví vytěžila žalobkyně mimo to, tedy není rozhodující ve vztahu k tomu dříví, u něhož asanace provedena nebyla. Podle žalobkyně správní orgány nepřipustně vycházely z plochové tabulky, kterou jim předložil Ústav, neboť správní orgány nemohou pro svá skutková zjištění přebírat výsledky kontrolních zjištění třetích osob; tato námitka tedy svým obsahem směřuje proti rozsahu rozhodných skutkových zjištění, které učinil Ústav. Městský soud k uvedenému konstatuje, že Ústav je zřízen listinou ze dne 11. 7. 2011 jako organizační složka státu zřízena ministerstvem zemědělství a jeho věcná působnost vyplývá z článku VI. listiny „předmět činnosti“; mezi jinými tam náleží provádění inventarizace lesů, vyhotovování podkladů o stavu lesů aj. Nepochybně tak disponuje odborným aparátem k vyšetření stavu lesa a jeho závěry je nutno reflektovat jako věrohodný podklad správního řízení, proti němuž žalobkyni svědčí standardní procesní obrana.
132. Společně ke všem vedlejším vlivům, které měly mít podle žalobkyně vliv na nedostatečnou asanaci a vytváření podmínek pro vývoj a výlet kůrovce, poté městský soud shrnuje následující.
133. Kontrolní zjištění konstatuje nárůst vytěžení kůrovcového dříví již od roku 2016, kontroly byly od roku 2017 zaměřeny na plnění s tím spojených povinností vlastníka lesa. Povinnosti k zamezení šíření a přemnožení škůdců dle zákona o lesích jsou stanoveny vlastníkům lesa právě pro řešení či zmírnění kalamitních stavů. To, že tento stav v lesích žalobkyně nastal, byla tedy zákonem předvídaná situace, žalobkyně byla ze zákona povinna na tuto situaci reagovat a řešit ji v co nejvyšší možné míře. Tj. to, že žalobkyně v určitém rozsahu tuto zákonnou povinnost plnila, nemůže být hodnoceno jako polehčující okolnost. Otázkou je tedy hodnocení té skutečnosti, v jaké míře žalobkyně svou zákonnou povinnost včas nesplnila.
134. Městský soud přitom shledal, že žalobkyně na povinnost zvládnout asanaci byla důrazně varována minimálně kontrolami na podzim roku 2017 a poté příkazem ze dne 3. 1. 2018. Toho, jaké jsou aktuální podmínky v místě, času a v přírodě (dopravní či klimatické) a jaké to může mít následky, pokud nedostatečně splní své povinnosti, si měla být žalobkyně vědoma sama a činnost tomu měla uzpůsobit. Měla si tedy být vědoma, že váhání při likvidaci kůrovce v těchto podmínkách přispěje k jeho rozvoji a šíření. Alespoň od doby kontroly na podzim roku 2017 stále tedy měla dost času na to, aby s postupem narůstající potřeby vytipovala škodlivé stromy a poté asanovala kůrovcové dříví. Jakkoliv lze částečně přisvědčit a pochopit argumenty žalobkyně, že povětrnostní podmínky

nemohla ovlivnit a předvídat je, přičemž tyto mohly přispět k nárůstu a šíření kůrovcového dříví, či že změna dopravní situace při stavbě D3 a nedostatek zpracovatelských kapacit jí ztěžovala provádění asanace a případná změna vlhkostních poměrů přispěla k šíření kůrovce, současně žalobkyně netvrdí, že by vzhledem k těmto okolnostem v místě bylo mimo její reálnou možnost tuto situaci během daného časového období zvládnout i ve zbývajícím rozsahu, který byl zjištěn kontrolou v roce 2018.

135. Městský soud je proto názoru, že za okolností, kdy žalobkyně kontinuálně svým opomenutím od podzimu 2017 v místě umožnila vytvářet stále nové zdroje vývoje a výletu kůrovce, nemohou uvedené skutečnosti být hodnoceny jako zásadní polehčující okolnosti ve vztahu k jednání, za nějž byla žalobkyně sankcionována. Tím spíše městský soud neshledal za prokázané, že by bylo jednání žalobkyně možno hodnotit jako maximální možné úsilí, které by bylo možno požadovat, aby přestupku zabránila (srov. zproštění odpovědnosti právnické osoby za přestupek dle § 21 odst. 1 PřesZ).

Námítka nepřiměřenosti výše pokuty

136. Jako poslední namítla žalobkyně nepřiměřenost výše pokuty vzhledem k tomu, že příkazem z 3. 1. 2018 bylo menší množství neasanovaného dřeva trestáno 60.000 Kč pokuty, což činilo 1,2 % horní sazby - a 10x větší množství neasanovaného dřeva bylo potrestáno částkou 4.000.000 Kč. Dále namítla, že za opakovanost svého jednání byla postižena dvakrát – poprvé aplikací přísnější trestní sazby podle § 5 zákona o ČIŽP, podruhé jako přitěžující okolnost v úvahách o výši trestu.
137. Úvahy o závažnosti a následcích skutku předně vyplývají z prvostupňového rozhodnutí. Správní orgán I. stupně zde hodnotil, že celkově šlo dlouhodobý o vývoj kůrovce v období jednoho roku (podzim 2017 – léto 2018) na 4355 m³ kůrovcového (zjištěného neasanovaného) dříví na ploše 34,93 ha lesních porostů. S odkazem na dokument „*Lesnická práce 5/200, příloha Kůrovcová kalamita, otázky a odpovědi*“ konstatoval, že lýkožrout smrkový může po dokončení vývoje na 1 smrku napadnout dalších 2 až 8 smrků. Podle správního orgánu I. stupně je navíc skutečný rozsah ohrožení lesa daleko větší. Tomu odpovídá také vznik holin na lesním majetku žalobkyně v rozsahu 174,44ha v roce 2018 a v roce 2017 36,48 ha, 58,25ha souší a 2,99 ha lesních porostů poškozených kůrovci v období září až říjen roku 2018. V celé oblasti Mojského lesa a okolí došlo k přírůstku ploch poškozených porostů v rozsahu 523,47ha, výměra holin vzniklých za poslední rok činí 304,08ha. Shledal, že vzniklé následky lze jen obtížně napravit v řádu desítek let.
138. Žalovaný k tomu doplnil, že v řešeném případě jde o lesy zvláštního určení – příměstské lesy a lesy nacházející se v ochranném pásmu vodního zdroje II. stupně, tzn. lesy, jejichž zachování a trvale udržitelné obhospodařování je významným celospolečenským zájmem. Vzniklo rozsáhlé odlesnění v lesních porostech ve vlastnictví společnosti i v lesích sousedních vlastníků, významně a dlouhodobě se snížilo plnění funkce lesa jako složky životního prostředí. Rozsah řešeného protiprávního jednání nemá podle žalovaného srovnání s jiným případem na území Jihočeského kraje. Z výsledku monitoringu Ústavu provedeného ke dni 15. 10. 2018 na ploše 3282 ha lesních porostů v lokalitě Mojský les a jejím okolí bezprostředně ovlivněném aktivním doletem lýkožrouta smrkového, vyplývá devastující poškození 30 %, přičemž přímo v lokalitě Mojský les činí toto poškození 99 % s prognózou nepříznivého vývoje i v zimě 2018/2019.
139. Žalovaný se ztotožnil s polehčujícími okolnostmi, jak je hodnotil správní orgán I. stupně – zohlednil nepříznivé klimatické podmínky, omezené možnosti odbytu dřeva i zpracovatelských kapacit i součinnost žalobkyně při projednání přestupku. Jako přitěžující okolnosti zhodnotil, že žalobkyně je profesionál v oboru, disponuje odborným personálem, vlastní lesní majetek o rozloze 710 ha lesa. Na stranách 15, 16 a 19 napadeného rozhodnutí shrnul, že žalobkyně si musela být vědoma nebezpečí šíření škůdců v lesních porostech v jejím vlastnictví již od roku 2016, měla tedy činit opatření, aby jeho šíření zabránila. Výslovně taktéž poukázal na to, že na vážnost situace byla žalobkyně upozorněna již při kontrole v roce 2017 s tím, že dřívější potrestání za stejný přestupek bylo hodnoceno aplikací přísnější sankce dle § 5 zákona o ČIŽP.

140. Výši pokuty poté žalovaný (obdobně jako správní orgán I. stupně) poměřil s majetkovými poměry společnosti žalobkyně a jejími vlastnickými vztahy k dalším nemovitostem – žalobkyně krom lesních pozemků vlastní rybník a zemědělskou půdu. Vycházel ze základního kapitálu společnosti 50.000.000 Kč, aktiv k 31. 12. 2017 181.000.000 Kč, zpeněžení vytěžené dřevní hmoty, základní kapitál „mateřské společnosti“ Hochstaffl Bohemia s.r.o. ve výši 300.000.000 Kč) a uloženou sankci vzhledem k uvedenému shledal za přiměřenou.
141. V úvahách o výši pokuty správní orgán I. stupně výslovně uvedl, že zohlednil jako „*přítěžující okolnost*“ i to, že žalobkyně již byla pravomocně potrestána za stejný přestupek s tím, že na vážnost situace byla upozorněna v roce 2017. Žalovaný hodnocení dřívějšího potrestání žalobkyně jako přítěžující okolnosti již nepřevzal (dle žalovaného tato skutečnost byla hodnocena pouze pro odůvodnění uložení sankce v rozpětí dle § 5 zákona o ČIŽP), na stranách 15, 16 a 19 se poté se správním orgánem I. stupně ztotožnil v tom, že žalobkyně byla na vážnost situace upozorněna dříve již v letech 2016 a 2017.
142. Již výše bylo konstatováno, že recidiva žalobkyně ve vztahu k předchozímu přestupku odůvodnila (zcela zákonně, jak vyložil městský soud) uložení sankce v rozmezí podle § 5 zákona o ČIŽP tj. až do výše 10.000.000 Kč. Z prvostupňového a následně i žalovaného rozhodnutí nicméně podle názoru městského soudu vyplývá, že správní orgány taktéž jako významnou okolnost hodnotily i to, jak se upozornění žalobkyně na vážnost situace v předchozích letech (byť tak správní orgán I. stupně učinil i s poukazem na předchozí potrestání či kontroly) promítlo do osobnostního vztahu žalobkyně k následkům jednání – jinými slovy, zda žalobkyně po předchozích upozorněních změnila svůj přístup k asanaci kůrovcového dříví.
143. Podle názoru městského soudu z obou rozhodnutí nevyplývá, že by správní orgán I. stupně a žalovaný přičetli k tíži žalobkyně výslovně a pouze jen to, že dříve za stejný přestupek byla pravomocně sankcionována. Naopak z obou rozhodnutí vyplývá, že správní orgány zohlednily především to, že žalobkyně (s předstihem před nynějším jednáním) již byla upozorněna na vážnost situace (byť i formou sankce), přesto to k nápravě žalobkyně to nevedlo. Opakovanost obdobného jednání žalobkyně a její nedostatečnou nápravu tak správní orgán I. stupně i žalovaný hodnotili nikoliv jako přítěžující okolnost, ale jako součást hodnocení osoby pachatele. To, že správní orgán I. stupně tuto okolnost nazval „*přítěžující okolností*“ je sice vadou, ta však nemá vliv na zákonnost žalovaného ani prvostupňového rozhodnutí. Podstatné je totiž to, že v této části odůvodnění byl správní orgán I. stupně a žalovaný toho názoru, že ani předchozí sankce či upozornění žalobkyně nevedly k výchovnému efektu; správní orgány hodnotily tedy jednání žalobkyně z tohoto tedy preventivně výchovného pohledu.
144. Takový postup reflektovala i judikatura Nejvyššího správního soudu, z níž rovněž vyplývá, že „*správním orgánům nic nebrání v tom, aby ke skutečnosti, že přestupce v minulosti spáchal obdobně či další přestupky, za něž mu byly pravomocně uloženy v přestupkovém řízení sankce, přiblížily při hodnocení osoby přestupce a z takových okolností vyvodily příslušné závěry, pokud jde o jeho sklony porušovat pravidla vyplývající ze zákona, případně jakým způsobem*“ (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 2. 2017, č. j. 3 As 35/2016 – 41, obdobně odst. 38 rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 9. 2018, č. j. 7 As 86/2018 – 38, ze dne 18. 12. 2019, č. j. 1 As 365/2019 – 51 nebo ze dne 12. 6. 2020, č. j. 5 As 322/2019 - 32). Nejvyšší správní soud v odst. 39 rozsudku ze dne 23. 11. 2020, č. j. 4 As 305/2018 – 36, taktéž vyložil, že „*takové hodnocení však neznamená, že by snad byl stěžovatel sankcionován opakovaně za to, že se dopustil stejného přestupku již v minulosti.*“ Městský soud je proto názoru, že pokud správní orgány posuzovaly uvedeným způsobem osobnost žalobkyně, když zohlednily, že žalobkyně již byla na vážnost situace několikrát upozorněna, ve skutečnosti předchozí postih žalobkyni dvakrát nepřičetly.
145. Městský soud poté shrnuje, že stěžejní skutečností, které správní orgán I. stupně a žalovaný hodnotili v úvahách o výši pokuty, byly závažnost jednání a rozsah následků jednání žalobkyně. Správní orgány vhodně podle názoru městského soudu zohlednili, že bylo postiženo lesní dříví ve

velkém rozsahu, že na velké ploše vznikly holiny a že další plocha lesa byla takto ještě ohrožena. S rozdílem pouhého jednoho roku od předchozího potrestání totiž vyvstaly daleko větší následky - desetinásobné – poškození ploch, holin než v předchozím případě dle příkazu z 3. 1. 2018 a vznikly další kůrovcové souše. Tyto následky jsou umocněné navíc i tím, že, jak je obecně známo, poškození lesa má jen obtížnou reparaci, která trvá řadu let.

146. S tímto hodnocením se městský soud ztotožnil. Nynější jednání žalobkyně vzhledem k rozsahu následků (rozsáhlé poškození složky životního prostředí – lesa) bylo dle názoru městského soudu natolik závažné, že rozhodně odůvodňovalo uložení citelnější sankce - značně vyšší - než v předchozím případě příkazem ze dne 3. 1. 2018. Při srovnání rozsahu následků v příkazu z 3. 1. 2018 a v napadeném (resp. prvostupňovém rozhodnutí) – tj. nezpracování a asanace dřevní hmoty v objemu 426 m³ vs. 10.346 stromů kůrovcových souší v objemu 4355 m³ - je totiž otázkou, kolik kusů dříví a ha lesa žalobkyně i sousedících vlastníků by takto bylo poškozeno např. za další rok a kolik další asanační a reparační práce a úsilí by takové rozšíření kalamity vyžadovalo. Žádoucí teda jistě bylo, aby si žalobkyně po uložení sankce již byla vědoma vážnosti situace, toho, kam povede nedůsledná asanace dříví a aby za tím účelem maximálně zvýšila úsilí k potírání kalamity. Pokud by ani toto potrestání nebylo pro žalobkyni adekvátně citelné, nesplnilo by tedy preventivní i výchovnou funkci.
147. Městský soud se tedy ztotožnil se správními orgány, že pokuta uložená v rozpětí dle § 5 zákona o ČIŽP ve výši 4.000.000 Kč je sice vysoká a velmi citelná, není však excesivní či nepřiměřená k tomu, jaké jednání a za jakých okolností bylo sankcionováno a není nepřiměřená ani k poměrům žalobkyně (ty ostatně žalobkyně nespornuje); pokuta má podle městského soudu dostatečně výchovný efekt. Navýšení pokuty na 4.000.000 Kč ve srovnání s předchozí sankcí ve výši 60.000 Kč bylo tedy na místě.
148. Jelikož je podle názoru městského soudu uložena sankce přiměřená povaze a závažnosti jednání a osobním a majetkovým poměrům žalobkyně, neshledal soud důvod pro moderaci pokuty popř. pro upuštění od sankce podle § 78 odst. 2 s. ř. s.
149. Městský soud na závěr dodává, že skutková podstata přestupku podle § 4 odst. 1 písm. c) zákona o ČIŽP zůstala od 1. 7. 2017 ke dni rozhodnutí soudu beze změny, stejně tak jako podmínky pro uložení sankce podle § 4 odst. 2 či § 5 zákona o ČIŽP. Žalobkyně se přestupku dopustila již za účinnosti PřesZ (účinný od 1. 7. 2017), správní orgány proto ve věci aplikovali instituty již aktuální právní úpravy správního trestání. Městský soud dále konstatuje, že rozhodná právní úprava je v době rozhodování soudu totožná jako v době potrestání žalobkyně a nedoznala změny. Městský soud proto neshledal žádný důvod, pro který by pozdější právní úprava byla pro žalobkyni příznivější (z hlediska požadavku rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 11. 2016, č. j. 5 As 104/2013-46, dle kterého „*rozhoduje-li krajský soud ve správním soudnictví o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu, kterým bylo rozhodnuto o vině a trestu za správní delikt v situaci, že zákon, kterého bylo použito, byl po právní moci správního rozhodnutí změněn nebo zrušen, je povinen přihlídnout k zásadě vyjádřené ve větě druhé čl. 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod, podle níž se trestnost činu posoudí a trest ukládá podle právní úpravy, která nabyla účinnosti až poté, kdy byl trestný čin spáchán, je-li to pro pachatele příznivější*“).

VII. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

150. Na základě všech shora uvedených skutečností městský soud neshledal žalobu důvodnou, a proto ji zamítl podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
151. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn podle ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s.
152. Žalobkyně neměla ve věci úspěch, nemá tedy právo na náhradu nákladů řízení před soudem.
153. Procesně úspěšnému žalovanému městský soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť neshledal, že by mu vznikly náklady přesahující rámec běžné úřední činnosti.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, a to v tolika vyhotoveních (podává-li se v listinné podobě), aby jedno zůstalo soudu a každý účastník dostal jeden stejnopis. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze 17. června 2021

JUDr. Ing. Viera Horčicová v. r.
předsedkyně senátu